

KULTUR. Åländska sopranen **Annika Sjölund** sjöng på **Walton Grönroos** minneskonsert i lördags. Nya Ålands **Lena Johanna Svartström** recenserar konserten i dagens tidning.

SIDAN 8

Tonårskille startade nazi-grupp på nätet

NYHETER. "Vi ska spatsera efter skolan någon dag med Ålands flagga genom Torggatan och visa att nu är vi trötta på denna förorenade flyktingpolitik!". Så står det bland annat i beskrivningen till den åländska Facebookgruppen "Nya Nazi-Åland". Gruppen består av sex manliga ungdomar, varav fem har identifierats som elever på Kyrkby högstadieskola.

Rektor **Gerts Friman** vid Kyrkbys högstadieskola blev chockad när han tog del av informationen.

– Till innehållet är det helt galet och förekommer dessa rasistiska uttalanden behövs det omedelbart göras en polisanmälan, säger han.

Kommissarie **Henrik Hagelberg** vid polisen

kunde i går inte uttala sig om de starka åsikter gruppen yttrar rör hets mot folkgrupp.

När Nya Åland i går tog kontakt med tonåringen som startat gruppen svarade han att det hela var på skoj.

– Jag ska ta bort den när jag kommer hem, säger han.

SIDAN 3

RÅNET MOT ÅAB

Vittne pekade ut dömd Poblete

NYHETER. Ett nytt vittne pekade ut den för rånet mot Ålandsbanken 2006 i tingsrätten dömd **Raul Munoz Poblete** när förhandlingarna om hans överklagande fortsatte i Svea hovrätt i går. Vittnet upp-gav sig ha sett Poblete sitta bakom ratten i flyktbilen.

Ett annat vittne sade dock att föraren haft en mask på sig, men åklagaren menade att båda kunde ha rätt.

Rätten beslöt att Munoz Poblete ska sitta kvar i häktet tills domen faller den 10 september.

SIDORNA 4-5

Skarvjakten synas av EU

NYHETER. Den utvidgade skarvjakten på Åland har anmälts till EU-kommissionen av fågelskyddsorganisationen Birdlife Finland.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Fjölårets begränsade skyddsjakt var acceptabel, anser Birdlife, men jakten hamnade i onåd när landskapsregeringen från och med förra månaden tillät alla personer med jakträtt att skjuta så många skarvar de vill fram till den sista januari nästa år.

Alla de 567 jakträttsinnehavare som ansökt om att få skjuta skarv har beviljats tillstånd, rapporterar landskapets jaktvårdsbyrå.

SIDAN 13

Landskapsrevisorerna: Dags att ändra klumpsumman

NYHETER. Åland har gått miste om cirka 100 miljoner euro under åren 1993-2009 på grund av den nettobudgetering som tillämpas i statsbudgeten. Det här har landskapsrevisorerna kommit fram till, och de föreslår att landskapsregeringen ska ta initiativ till att procentsatsen i klumpsumman höjs från 0,45.

– Det här är den fråga vi tycker är viktigast i årets revision, säger ordförande **Anthonio Salminen**.

En annan stor fråga gäller jordförvärvs- och näringsrättsreglerna. Landskapsrevisorerna kräver att klara villkor fastställs så att överlåtelse av aktier och andelar inte sker i strid med jordförvärvslagens syfte.

SIDAN 12

Veterantraktor.

Sottungabon Raul Petrell står vid sin "Grälle" från 1949.
Foto: CECILIA LINDVALL

Traktor Power på Sottunga

REPORTAGE. – Jag har haft ett stort intresse allt sedan jag var liten, säger **Raul Petrell** och visar upp senaste traktorreparationen i raden, en Volvo T22 från 1950.

Hemma i Rauls garage på tomten i Sottunga står även hans färdigrenoverade

"Grälle" -49 och Valmet 20 från -56.

– När man får den att starta är det en sån underbar känsla. Det är absolut värt all möda och pengar, säger han.

Att Raul är känd på Sottunga för sin fascination inför veterantraktorer är inget konstigt, men

han verkar även vara känd utanför Åland.

– Jag var i Ringarum i Östergötland i våras och svängde in på traktormuseet. Där öppnade jag senaste numret av Traktor Power och på första sidan fick jag se mig själv och en bild från utställningen.

SIDAN 15

familjen

7

"Det känns helt enkelt naturligt för mig att vara på gott humör."

MÖT EDGAR ÖHBERG INFÖR 60-ÅRS DAGEN I PRATSTUNDEN.

sport

19

Fifa-domaren **Tony Asumaa** ska döma VM-kvalmatchen mellan Bulgarien och Montenegro den 5 september.

folk

24

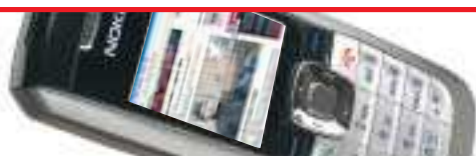
"Jag har en unik plats på Stora Gränsskär."

DET BERÄTTAR DAGENS ÅLÄNNING ANDI ÖSTERLUND.

Åland 24 ikväll

Tittarnas favoriter i repris från sommarstudion.

mobil.nyan.ax

Senaste nytt direkt i din mobiltelefon!

Begagnade bilar på Åland

Nissan King Cab 2.5 4WD -04
Mätarställning: 98.000 km
Diesel, blå metallic, s+v-däck, aluminiumfälgar, whitespokfälgar, CD/radio med fjärrkontroll, Webasto tilläggsvärmare, dragkrok, AC, innerflak i plast, flakkåpa, extraljus

Pris: 21.500 €

Toyota Avensis 1,6 Linea Terra 4d -99
Mätarställning: 147.000 km
Pris: 7.900 €

Volkswagen Sharan 1.9 DSL -99
Mätarställning: 145.000 km
Pris: 8.650 €

Peugeot Boxer 2,0 DSL HDI -06
Mätarställning: 35.000 km
Pris: 16.200 €

Toyota Camry 2.2 4d -97
Mätarställning: 175.000 km
Pris: 8.450 €

Öhmans Bil
Bilförsäljning • Service • Reservdelar • Plåtverkstad
Bilförsäljning 543 503 Mån-fre 9-17
Verkstad - Reservdelar Vxl. 543 500
mån-tors 8-16.30, fre 8-15

Toyota Corolla 1,6 Linea Sol Wagon -05
Mätarställning: 92.000 km
Bensin, ljusblå, vinterdäck, sommar-däck på aluminiumfälg, ABS, ACC, airbags, CD/radio, el fönsterhis-sar fram/bak, fjärrstyrt centrallås, elspeglar, metallic färg, radiokontroller på ratten.

Pris: 15.500 €

Citroën C4 HDI 110 Pack Vision Berline BMP -09 demo
Mätarställning: 1.500 km
Pris: 23.990 €

Honda Civic 1.4i 5d Sport -09 demo
Mätarställning: 1.500 km
Pris: 22.590 €

Citroën C3 Picasso HDI 90 Comfort demo
Mätarställning: 1.500 km
Pris: 20.750 €

Citroën C5 2.0 Kombi -06
Mätarställning: 52.500 km
Bensin, silver metallic, aut. klimatan-läggning, ESP, farthållare, färdator, s+v-däck på alufälgar, 1 ägare, regnsensor, löstagbar drag-krok, servicebok, motorvärmare med cupéuttag. Jättekombi med underbar komfort. Avbet 227 €/mån

Pris: 16.950 €

BILCENTER
www.bilcenter.az
Uppgärds. 18, tel 12 551,
Reservdelar: vard 8-16, tel 12 552
Vard 9-17, LÖRDAGSÖPPET KL 10-13

Hyundai i30 Comfort 1,6 (112 hk) CRDi -08
Mätarställning: 22.500 km
Pris: 18.200 €

Opel Meriva 1,6 16V MPV Cosmo -04
Mätarställning: 64.000 km
Pris: 10.900 €

Ford Focus 1,6 16V (100 hk) Limited -02
Mätarställning: 127.000 km
Pris: 8.400 €

Volvo V70 2,4 (170 hk) automat -04
Mätarställning: 115.000 km
Bensin, blå, s+v-däck, radio-kasset-cd, aut. klimatanl., elhissar fram/bak, elspeglar, farthållare, färdator, integr. telefon, halv läderkläd-sel, rails, motorcupéuttag, dragkrok, dimljus fram.

Pris: 19.500 €

MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN
Västra utfarten, vard 9-17, lö 11-14
Tel. *5252. Tom Enestam 525 303,
Tony Sommarström 525 309
www.motorcompany.ax

Opel Zafira Elegance -00
Mätarställning: 188.000 km
Pris: 8.800 €

Opel Vectra Elegance 2,2 -02
Mätarställning: 140.000 km
Pris: 11.700 €

Nissan Almera HB -03
Mätarställning: 147.000 km
Pris: 7.800 €

Opel Astra 3D 1,6 -03
Mätarställning: 91.000 km
Pris: 8.700 €

PRISSÄNKT: Volkswagen Passat Sedan -00
Mätarställning: 147.000 km
Bensin, röd. Sommar + vinterdäck, CD/radio, centrallås, airbag, mm.

Pris: NU 9.400 €
~~10.800 €~~

BILHALLEN
Elverksgatan 7, Tel *19 800
• Sommaröppet må-fre 8-17
• Stanley 527 720, Niklas 527 722

IXUS Märkligt bra delar!

KYB

stöt-dämpare

DAX
DELAR MED FÖRDELAR

Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210
vardagar 8.30-17.00, lördagar 10.00-14.00

LEDIG ANNONSPLOTS

Kontakta **Nya Ålands** annonsavdelning,
tel 23 444, fax 23 450 eller e-post
annons@nyan.ax

Alltid nära dig 1-6.9

Nöt inre stek i bit

..... kg **16,50**

Benfritt sidfläsk

även rimmat..... kg **6,50**

Lördagskorv i skivor

225 g (5,29/kg) pkt **1,19**

Vetemjöl

2 kg (0,55/kg)..... påse **1,09**

Roslagslimpa

510 g (5,10/kg) st **2,60**

Veterostbröd

PÍRKKA

285g (3,68/kg) st **1,05**

Blodplättar

PÍRKKA

400 g (2,97/kg) ask **1,19**

Pommes frites

PÍRKKA

500 gr, dj.(1,30/kg) ... påse **0,65**

PLUSSA

SEPTEMBER MÅNADS
PLUSSA
ERBJUDANDEN

Bärsoppor
1 kg (ej Gefilus),
olika smaker
MED PLUSSAKORT
(1,75/kg) 2 st **3,50**
UTAN PLUSSAKORT
..... st **1,99**

Blå länk

580 g
MED PLUSSAKORT
(3,02/kg) 2 pkt **3,00**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 4,12/kg) pkt **2,39**

Vital saftdrycker

1 l, olika smaker
MED PLUSSAKORT
(1,00/l) 3 st **3,00**
UTAN PLUSSAKORT
..... st **1,29**

Carlsberg öl
0,33 l/brk, 24-pack inkl. pant
MED PLUSSAKORT
(2,06/l) låda **19,95**
UTAN PLUSSAKORT
(2,61/l) låda **24,24**

Gröna vindruvor

PÍRKKA

500 g, Grekland
MED PLUSSAKORT
(2,98/kg) ask **1,49**
UTAN PLUSSAKORT
(3,98/kg) ask **1,99**

God betjäning. För dig.

• Mariehamn: Citylivs

• Brändö: Einar Holmberg

• Geta: Getaboden

• Föglö: Föglöbutiken

• Jomala: Sven Mattsson

• Lumparland: Matboden

• Vårdö: Vårdö Närbutik

• Saltvik: Kvarnbo Butiken

Svenska Netto säljer ÅCA-smör för 23, 90 kronor.

ÅCA-smör säljs billigt i Sverige

■ ÅCAs Ålandssmör finns att köpa i flera butiker i Sverige. Bland annat finns smöret på Netto, till ett betydligt billigare pris än på Åland dessutom. Ett paket kostar 3,08 euro på Kantarellen medan Netto säljer det för 23,90 kronor. Det är en skillnad på sju kronor.

Varför säljer Netto Ålandssmör?
– Endast 20 till 30 procent av det smör vi tillverkar säljs på Åland. Sedan ett år tillbaka har vi dessutom börjat vända oss mer till Sverige, säger **Johannes Snellman**, vd på ÅCA.

Det är återförsäljarna som själva sätter försäljningspriset. (tl)

Nya direktiv om influensan

■ Ålands hälso- och sjukvård ändrar sina direktiv rörande den nya influensan, svininfluensan, H1N1. Nu meddelas att barn under tre år som drabbats av influensa kan återgå till dagvård redan efter två feberfria dygn, tidigare rekommenderades tio dagars frånvaro.

Äldre barn och vuxna kan återgå till arbete eller skola när symtomen avklingat.

– En lättare rethosta kan kvarstå under en längre tid, men det innebär alltså inte att personen är smittsam, meddelar ledande läkare **Tora Woi- valin** och klinikchef **Birgitta Hermans**.

Nu sägs också att barn under tre år inte behöver behandlas med Tamiflu. Detta har Social- och hälsovårdsministeriet frångått genom ett beslut i söndags.

– Man har konstaterat att små barn inte blir så svårt sjuka och därför inte har nytta av behandlingen, som ju också kan förorsaka biverkningar. (mt)

Mångkulturellt med IFK

■ Röda korset ordnar på onsdag ett evenemang då allmänheten får chansen att träffa spelarna i IFK Mariehamn som en del i kampanjen ”Målgald på Åland”.

– IFK Mariehamn är en av Ålands mest mångkulturella arbetsplatser. Det önskar vi uppmärksamma en kväll där allmänheten ges möjligheten att träffa spelarna, lära sig lite första hjälpen och fotbollstricks, skriver **Petra Berg** på Röda korset i ett pressmeddelande.

Evenemanget är gratis och startar kl 18.30 på onsdag kväll på Wiklöf Holding Arena. (ml)

Högstadieungdom bakom nazi-grupp på Facebook

Med text som lyder ”jag vill kämpa för att Åland inte ska ruttna bort” och ”Vi ska nog fixa det här problemet” var senast i går eftermiddag sex åländska högstadieungdomar medlemmar i gruppen ”Nya Nazi-Åland” på Facebook. – Det var bara på skoj, svarade tonåringen bakom gruppen till Nya Åland.

Facebookgruppen ”Nya Nazi-Åland” ligger under ämnet ”företag”. Grupp bilden är ett porträtt av Hitler och under ”beskrivning” går det bland annat att läsa:

”Det är nu vi ska få tummen ur r ^ ven och säga ifrån! Alltså varför så mycket flyktingar? Varför så mycket bankrånare och våldtäcksmän? Det är bevisat att 90 procent av alla brott begås av invandrare.”

Åland ska förena sig och försvara sina gränser för att inte ”ruttna bort”. Gruppmedlemmarna ska ”spatsera efter skolan med Ålands flagga genom Torggatan och visa att nu är vi trötta på denna förorenade flyktingpolitik!”.

Gruppen gör också klart för att det är dags att agera nu.

”Vi ska nog fixa det här problemet. Inte imorgon eller dagen efter det.”

Högstadeelever

Gruppen hade igår vid ettiden på eftermiddagen sex medlemmar. Fem av dem är elever på Kyrkby högstadieskola, medan den sjätte är okänd. Bakom gruppen står en ung man vi väljer att kalla Gustaf.

Nyan fick tag på Gustaf vid tvåtiden på eftermiddagen.

– Det är bara på skoj. Jag ska ta bort gruppen när jag kommer hem, säger han.

Är det verkligen något att skämta om?

– Nej, det var bara på skoj.

Gustaf hade skapat gruppen när han hade tråkigt, säger han.

Det är en allvarlig text du har skrivit, är det åsikter du inte stöder annars menar du?

– Nej. Jag ska ta bort den när jag kommer hem klockan fyra, upprepar Gustaf och ger ett otydligt ja när Nyan frågar om det är för att någon pratat med honom.

Kommissarie **Henrik Hagel-**

Invandrarfientligt. I går gick det att bli medlem i denna åländska grupp på samhällsnätverket Facebook. Åsikterna under gruppens beskrivning var klart rasistiska.

berg vid polisen hade när Nyan pratade med honom på eftermiddagen igår ingen vetskap om gruppen då ingen anmälan inkommit till polisen. Han kunde därför inte uttala sig om händelsen rör hets mot folkgrupp.

– Det är svårt att ta ställning innan vi har all information och en utredning startat. Blir det brottsärendet görs en bedömning. Men över lag, i den virtuella världen bör man bete sig på samma sätt som utanför, säger han.

Skulle en anmälan inkomma skulle ärendet handhas relativt fort, menar Hagelberg.

– Är unga inblandade i en utredning försöker vi handlägga det snabbt, säger han.

Tydliga paralleller

Diskrimineringsombudsman **Veronica Larpes-Papadoupoulus** menar, på basis av den information hon fick av Nya Åland via telefon, att det är glasklart.

– Det skulle definitivt kunna vara hets mot folkgrupp om det är av den här lidelsen, säger hon.

Veronica Larpes-Papadou-

DO Veronica Larpes-Papadoupoulus ser klara paralleller till ett fenomen i Sverige.

Foto: PRIVAT

poulus har stor erfarenhet inom frågan och var med att sjösätta handlingsplanen ”Sverige mot rasism” 2001. Hon säger att det är vanligt att dessa typer av ungdomsgrupper som startar på nätet är fejkade. Fast på så sätt att det istället ligger någon annan, äldre, person bakom.

– Det är vanligt att vuxna går

och ”värvar” elever på högstadiet. Svårigheter gör att unga känner sig bekräftade och därför går med på det.

Hon menar att ansvaret absolut ligger på föräldrarna, men också skolläningen.

– Det är definitivt något skolan måste ta i. Målsmännen måste absolut stå till svars, men det kan även föreligga så kallade runda-bordsamtal – att ungdomarna får snedvridna värdegrunder från diskussioner hemma.

Chockad

När Kyrkbys högstadierektor **Gerts Friman** blev informerad svarade han förvånad och chockad.

– Till innehållet är det helt galet och förekommer dessa rasistiska uttalanden behövs det omedelbart göras en polisanmälan. Det är mycket allvarligt, säger han.

Har skolans datorer använts av gruppen startas en utredning internt. Annars ligger det i huvudsak på föräldrarnas ansvar, säger Gerts Friman.

– Det här måste tas upp med

föräldrarna, det är mycket viktigt då ungdomarna är under 18 och deras ansvar.

Även om inte skolan är inblandad har de ett stort intresse av att veta om när något sådant här sker och elever är inblandade.

– Jag misstänker att de inte förstått vad de håller på med. Men vi kan inte veta något förhållande vi har pratat med eleverna. Skolan ser allvarligt på detta.

Första gången

Veronica Larpes-Papadoupoulus säger att det är första gången på sin ombudsmannapost som hon stött på något liknande här på Åland.

– Sedan jag tillträdde har jag inte blivit informerad om ett sådant här utfall. Det är inte acceptabelt och måste absolut motarbetas, säger hon.

Senast Nya Åland uppdaterade gruppens sida var den ändrad. Bilden på Hitler var borta, titeln en annan och beskrivningen borttagen. Klockan var då halv fyra på eftermiddagen.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Gotlandsfärjor försäkrade hos Alandiabolagen

Färjorna m/s Gotland och HSC Gotlandia II som kolliderade med varandra utanför Nynäshamn i juli är försäkrade hos åländska Alandia-Bolagen.

Det var den 23 juli som Destination Gotlands färjor krockade med varandra utanför Nynäshamn. m/s Gotland hade knappt hunnit lämna hamnen då hon körde rakt in i sidan på den mindre snabbgående färjan Gotlandia II.

I samband med kollisionen drogs en lång reva upp i höjd med passagerardäcket på Gotlandia II. I höst ska hon repareras på varv och först till påsken nästa år beräknas hon vara

tillbaka i trafik. Reparationen beräknas kosta flera miljoner kronor. m/s Gotland fick lindriga skador i fören och kunde återgå i trafik redan dagen efter olyckan.

Vid krocken fanns 1.138 passagerare ombord på m/s Gotland och Gotlandia II hade 532 passagerare ombord. Ett tiotal personer skadades.

Begär ersättning

Två tredjedelar av passagerarna har sökt ersättning efter olyckan. I en radiointervju med Sveriges radio säger Destination Gotlands vd **Jan-Erik Rosengren** att det handlar om 1,5 till 2 miljoner kronor som rederiet ska lägga ut.

– Sen återstår ju naturligtvis de här kanske tio-femton som är allvarligare skadade, som har riktiga skador så att säga. Det blir ett försäkringsfall och det får ju försäkringsbolaget räkna ut, det kommer att ta lång tid innan vi vet vad det kommer att kosta, säger han till SR.

Och försäkringsbolaget, ja det är åländska Alandia-Bolagen. På kontoret bekräftar man att olycksfärjorna är försäkrade där, men alla andra frågor hänvisas till vd **Leif Nordlund**, som inte var på plats när Nya Åland försökte nå honom i går.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Olycksbåt. Destination Gotlands färja HSC Gotlandia II var i somras inblandad i en krock med ett annat fartyg. Att reparera henne kommer att kosta flera miljoner kronor. Rederiet räknar med att en del av deras förluster kommer att ersättas av försäkringsbolaget, som är åländska Alandia-Bolagen.

Foto: DESTINATION GOTLAND

RÅNET MOT ÅAB

Hade rånarnas förare mask

Två nya vittnen såg olika saker

Två vittnen med till synes motstridiga uppgifter – det var det nya som Svea hovrätt hade att ta ställning till när rånrättegången mot Raul Munoz Poblete fortsatte på måndagen.

Munoz Poblete har överklagat tingsrättsdomen på fem års fängelse och skadestånd på cirka 1,5 miljoner euro för inblandning i Ålandsbanken-rånets den 10 augusti 2006.

Åklagaren **Krister Petersson**, som yrkar på ett längre fängelsestraff, presenterade i går ett nytt vittne.

Samtidigt som rånarna slog till mot banken sattes en personbil i brand utanför stadsbiblioteket vid Strandgatan.

Åklagarens nya vittne hade sett bilbranden och parkerat utanför Andelsbanken på andra sidan parkeringsplatsen vid bussplanstorget. När vittnet gick längs gång- och cykelbanan på väg mot biblioteket såg han en bil, en Audi av farmarmodell, komma mot trafiken på gångbanan.

Det var rånarnas flyktbil, men det visste inte vittnet då. Han berättar att det fanns åtminstone tre personer i bilen, att han såg föraren tre-fyra sekunder och att han är "absolut säker" på att föraren inte var maskerad.

Vittnet ringde genast till polisen och sade att det varit nära att han blivit påkörd. En stund senare fick han höra av en förbipasserande att Ålandsbanken hade rånats, och litet senare samma dag ringde han till polisen och anmälde sig som vittne.

Av någon orsak hördes han inte av polisen direkt efter rånet. Men när han sett en bild av den efterlyste Raul Munoz Poblete i tidningen Åland kontaktade han polisen igen.

Den 23 juni i år pekade han ut Munoz Poblete på en av nio bilder som polisen visade honom.

Pressad av advokat

Är vittnet säkert på att det var Munoz Poblete som körde bilen, undrar försvarsadvokaten Henrik Olsson Lilja i Svea hovrätt.

–Annars måste han ha en bror eller någon som liknar på honom, svarar vittnet.

Olsson Lilja fortsätter pressa honom:

–Är det inte så att du tittat på (Munoz Pobletes) bilder flera gånger i åländska tidningar?

–Nej, nej, svarar vittnet.

Olsson Lilja säger i sin slutplädering att det är märkligt att ett vittne som är säkert på att det sett rånaren i ögonen inte har lyckats förmedla det till polisen. Och han tycker att vittnesmålet är så tveksamt att det inte borde ha åberopats överhuvudtaget.

Såg en mask

Försvaret har också ett nytt vittne – en annan man som

också befann sig vid bussplanstorget.

Han hade varit inne i Ehns affär när han hörde ett bil-larm. När han kom ut på gatan såg han bilen som brann, och medan han iakttog den fick han syn på flyktbilen som körde mot enkelriktat längs bussplanstorget och sedan gjorde en vänstersväng in på Styrmansgatan.

Det här vittnet såg "helt tydligt" att föraren i flyktbilen hade en mask av något slag på sig. Masken påminde om ansiktet på konstnären **Edvard Munchs** tavla Skriet. Det kan också vara en halloweenmask, har han sagt till polisen.

Hans första reaktion var att det rörde sig om en filminspelning eller något "lustigt jippo".

Båda kan ha rätt

Så var flyktföraren maskerad eller inte?

Svaret kan vara både och, resonerar åklagaren.

Om föraren först tagit av sig masken, men sedan gjort uppseendeväckande manövrar på en plats där folk samlats för att se vad som händer, så var det "en sekunds verk att dra ner masken över ansiktet på nytt".

Därför kan åklagarens vittne ha sett föraren utan mask några sekunder innan försvarets vittne sett honom med mask.

Slutpläderingar

I sin slutplädering återvände Krister Petersson till de många mobilsamtal som han hävdar att binder Raul Munoz Poblete till **Benny Söderblom**, som dömts i hovrätten för medhjälp till bankrån. De båda männen hävdar att de inte känner varandra.

John Åbom, som representerar de Ålandsbanken-anställda som utsattes för rånet, pekade på detaljer i den åtalades egen berättelse som han har svårt att tro.

Munoz Poblete har hävdat att hans enda uppgift var att skaffa fram en flyktbil och båt - och att han inte visste att det var ett bankrån som planerades. För sina insatser skall han ha fått cirka 650.000 kronor vid olika tillfällen.

Vid ett sådant tillfälle, när han skall ha träffat fyra beväpnade män som hotade honom och sade att de visste var hans familjemedlemmar bodde, skall Munoz Poblete ändå ha lyckats pressa dem på 400.000 kronor.

Inget expertutlåtande

Henrik Olsson Lilja konstaterade, som han också gjorde i tingsrätten, att det är besvärande att det hittats spår av Munoz Pobletes blod längs flyktvägen.

Men ingen expert har fått uttala sig om de blodspår som hittades i en flyktbil, och på en skruvmejsel och en sportväska som rånarna lämnade efter

Mask eller inte. Ett vittne säger sig ha sett Raul Munoz Poblete köra flyktbilen, ett annat vittne säger att föraren hade på sig en ren.

sig i banklokalen, kan ha varit lika gamla.

Och han bad rätten att inte vilseledas av åklagarens omfattande listor över mobiltelefonssamtal, listor som åklagaren använt för att kartlägga hur Munoz Poblete och Benny Söderblom rört sig på Åland och i Sverige tiden före och efter rånet.

–Man kan aldrig vara säker på vem som hållit i en lur.

Eftersom Munoz Poblete erkänt sig skyldig till ett brott – medhjälp till stöld – så föreligger ingen flyktfara längre, hävdade Olsson Lilja. Därför bad han rätten att släppa den åtalade ur häktet i väntan på domen.

Men rätten går på åklagarens linje och låter Munoz Poblete sitta kvar i häktet tills domen faller.

Domen kommer torsdagen den 10 september.

–Jag blir inte trodd vad jag än säger. Jag är dömd på förhåll, sade Munoz Poblete i hovrätten.

Benny Söderblom, som friades i tingsrätten men fälldes i hovrätten, har överklagat till högsta domstolen. Han behöver inte avtjäna sitt straff innan högsta domstolen har prövat ärendet, eller gett besked om att man inte tänker göra det.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Advokat missnöjd med

Bandade vittnesmål i hovrätten skall göra rättegångarna smidigare och mera kostnadseffektiva. Men många svenska sakkunniga ifrågasätter den nya rättegångsordningen.

Den råndömde **Raul Munoz Pobletes** advokat **Henrik Olsson Lilja** är en av dem.

–Rättssäkerhetsmässigt är det inte alls bra. Det kan få allvarliga påföljder.

I ett uppmärksammat fall nyligen friade tingsrätten en 43-årig man som stod åtalad för narkotikabrott. Men Svea hovrätt fann honom skyldig och dömde honom till tio års fängelse – på basen av samma bevismaterial som presenterats i tingsrätten.

I den här rånrättegången har Svea hovrätt lyssnat på

tingsrättens inspelningar av de vittnesmål som Ålandsbanken-anställda, och en bekant till den åtalade, gav där.

Och hovrätten har sett en videospelning med förståndaren för Hummelviks camping, där den råndömde **Benny Söderblom** hade en husvagn, som berättar om sina iakttagelser tiden runt rånet. Tingsrätten såg samma vittnesmål i somras – men då kunde både åklagaren och advokaten ställa frågor till vittnet.

I hovrätten är man bunden till det som sagts i tingsrätten, och det blir svårt att få svar på nya frågor.

Både försvaret och åklagaren kan anhålla om att få höra nya vittnen.

Så gick det i hovrätten i går.

Olsson Lilja har flera invändningar mot det nya tillvä-

gagångssättet i hovrätten. Om en åklagare eller advokat gjort ett dåligt jobb i tingsrätten, och inte fått ut allt det som ett vittne kunnat ge, så följer det bristfälliga vittnesmålet ändå med till den högre instansen.

Högst två månader

Ett argument för att använda bandade vittnesmål i hovrätten är att vittnen får svårare att minnas detaljer med tiden. Men när det gäller allvarliga brott får det gå högst åtta veckor mellan behandlingarna i tingsrätten och hovrätten, säger Olsson Lilja.

Och att förhandlingarna i hovrätten i regel blir kortare med det nya systemet är han inte säker på.

–Låt säga att ett ärende tar fyra timmar i tingsrätten, och att man då ställer en massa irrelevanta frågor. När det när

Den åtalade har långt straffregister

Raul Munoz Poblete, som nekar till att han deltog i rånet mot Ålandsbanken sommaren 2006, har ett straffregister som går tillbaka till början av 90-talet. I tingsrätten förklarade han att han försöjt sig som inbrotts-tjuv, och att han inte är någon

bankrånare. Men när Svea hovrätt i går gick igenom domarna mot honom från 1990 och framåt gällde det inte bara inbrott.

■ År 1990 fick han dagsböter för rån, försök till rån, miss-handel och stöld.

■ År 1992 fick han drygt ett års fängelse för förberedelse till grovt rån och häleri.

■ Året därpå fick han dagsböter för olaga vapeninnehav, rattfylleri och olovlig körning.

■ 1994 fälldes han för förberedelse till stöld.

eller inte?

mask, kanske av halloween-typ. Båda kan ha rätt, menar åklaga-

inspelade förhör

Missnöjd. Advokaten Henrik Olsson Lilja ser stora brister i systemet med bandade vittnesmål - ett system som tillämpades i hovrätten i går. Foto: PATRIK DAHLBLOM

hovrätten skulle det kunna gå på två timmar.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Danne Sundman vill vara pappaledig från lagtinget

–Jag måste slå av strömbrytaren helt, säger Danne Sundman (Ob).

Han anholder om temporär befrielse från lagtingsarbetet för att vara tre månader föräldraledig.

Danne Sundman har hunnit bli trebarnsfar under sina år i lagtinget. Nu, med det tredje barnet, väljer han att ta ordentligt föräldraledighet i tre månader.

–Jag var inte hemma med de två första, men nu är jag ju också med dem, säger Danne Sundman till Nya Åland.

Ingen annan man i lagtinget har varit föräldraledig tidigare och om anholdan godkänns blir Sundman den första. Tidigare har endast socialdemokraternas **Camilla Gunell** tagit föräldraledigt.

–Det är överlag märkligt att det inte hänt flera gånger. Jag skulle kunna bara vara borta, men jag vill vara ärlig och ansöka om befrielse. Jag

Vill vara ledig: De obundnas Danne Sundman anholder om ledighet under tre månader för att vara föräldraledig. Han är den andra lagtingsledamoten som vill vara det, och den förste mannen. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

kan inte vara 50 procent engagerad utan jag måste slå av strömbrytaren helt.

Hilander ersätter

Förutsatt att lagtinget beviljar honom föräldraledighet inleds ledigheten den 1 november och avslutas den sista januari 2010. Som ersättare har **John Hilander** vidtalats.

–Han är förberedd. Han har rätt enligt lagen att komma och är även tvungen enligt lagen att komma.

Hilander är ingen nybör-

jare utan har erfarenhet från kommunpolitiken i sin hemkommun Eckerö.

–Han är ingen duvunge. Det blir ett kort men intressant inlägg med hela budgetbehandlingen.

Sundman är ledamot i finansutskottet och suppleant i lagutskottet. John Hilander blir inte per automatik ersättare i utskottet, som kan vara tungt för en nybörjare.

–Men när en ny ledamot väljs in ur lagtingsgruppen blir en annan utskottsplats ledig för honom.

Tror du att du kan låta blir att ringa och lägga dig i när du ser vad som sägs och beslutas?

–Jag ska vara precis som en vanlig medborgare och ringa om jag tycker något blir fel, skämtar Sundman. Jag ska inte isolera mig helt.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Nu klubbades årets EU-prioriteringar

EU-politiken och i vilket skede Åland ska bestämma sina prioriteringar för året handlade det om i lagtingets första plenum för hösten.

Nu klubbades prioriteringarna för år 2009 igenom. Lite sent, tyckte några lagtingsledamöter.

När lagtinget sammanträdde igår behandlades självstyrelsepolitiska nämndens betänkande om Ålands prioriterade ärenden inom EU för år 2009. Utskotten hade beretts möjlighet att kommentera och betona särskilt intressanta punkter på den 15 punkter långa listan för prioriterade ärenden. I ärendet ingick även en redogörelse över verksamheten för år 2008.

Men diskussionen handlade till största delen om att man med bara fyra månader kvar av år 2009 bestämmer vilka ärenden som landskapets ska prioritera under året.

Vicelantrådet **Britt Lundberg** (C) svarade:

–Meddelandet borde ligga ett år före men modellen är att utgå från Kommissionens politiska program.

Lundberg såg heller inte något intresse från utskotten att ifrågasätta förfarandet.

Vem betalar? Gun Carlson (C) betonade betydelsen av att Åland håller koll på hur frågor om gränsöverskridande sjuk- och hälsovård behandlas inom EU. Åland lägger ner över 7 miljoner euro på gränsöverskridande vård och frågan är vem som ska betala. Foto: JONAS EDSVIK

Lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib) sade att man nu diskuterade kanalerna till inflytandet, men det som ska fylla kanalerna är lika viktigt. Men man försöker ha framförhållning i EU-politiken.

–Nu jobbar vi med nästa års prioriteringar trots att EU inte kommit ut med sina.

Bland annat **Barbro Sundback** (S) undrade hur det kan ta sex månader innan det kommer upp till lagtingsnivå för godkännande.

–Det här är ett politiskt inef-

ektivt sätt att arbeta på. Tanken borde vara att innan året träder in borde EU-politiken vara förankrad i lagtinget.

Gränsöverskridanden

Gun Carlson (C) betonade betydelsen av att se hur EU:s arbete för patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård framskrider.

–Vård utanför Åland kostar över 7 miljoner euro för Åland. Hur blir förhållandet mellan FPA och kommunerna? Vem betalar?

Socialminister **Katrin Sjögren** (Lib) replikerade att man i riket inte har nått klarhet i frågan och att det där ännu diskuteras vilka konsekvenserna blir med ersättning.

Inflytandefrågor

Både Sundback och **Anders Eriksson** (ÅF) var kritiska till att landskapsregeringen skrivit i berättelsen för år 2008 att man uppnått goda resultat i inflytandefrågorna.

–Jag riktade kritik redan tidigare angående inflytandefrågorna. Det är inte en korrekt formulering. Att ha uppnått ”vis-sa resultat” är inte samma som ”goda resultat”, sade Eriksson.

Sundback ställde sig också undrande till den formulering som finns i betänkandet om att landskapsregeringen ”fortsätter förhandlingarna för att nå åländsk representation i Europaparlamentet. Förhandlingarna bör resultera i en form av utfästelse från riket samt i en tidtabell för utfästelsens förverkligande.”

–Hur ska det gå till? Pågår förhandlingar med riket i denna fråga? Om det gör det borde vi få veta det. Eller är det bara tomma ord?

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Frågor i lagtinget om ministerbytet

Helt planenligt befriades trafikminister Runar Karlsson (C) från sitt ministeruppdrag vid lagtingets plenum i går. Men inte utan en liten protest.

När lagtinget höll sitt andra plenum igår behandlades **Runar Karlssons** (C) befrielse från sitt ministeruppdrag. Men helt utan diskussion klubbades inte ärendet igenom.

Danne Sundman (Ob) var inte helt nöjd med arrangemanget.

–Redan när regeringen bilda-

des var vi några som blev förvånade att trafikministern ska bytas ut. Och nu är frågan om det är lämpligt att byta på det här sättet och i det här skedet?

Sundman ansåg att det hänt mycket under åren inom landskapets förvaltning och att man byter bort en formellt kompetent och erfaren person från posten som minister kändes inte bra.

–Karlsson har haft mycket på gång och ska det inte få slutföras under Karlssons ledning? Han är kanske den vid sidan om finansminister **Perämaa** som mest tagit tag

i den finansiella situationen och fått utstå mycket kritik. Påverkar detta beslutet? Jag motsätter mig inte befrielsen men vill höra motiveringen.

Programmet kvarstår

Centerns lagtingsgruppsordförande **Gun Carlson** (C) svarade att handlingsprogrammet inte ändras på grund av bytet, men Sundman vill inte nöja sig med det.

–Vi har läst i tidningarna att handlingsprogrammet ska ändras. Ska det inte det så borde det komma ut till allmänheten.

–Bytet i sig har inget att göra med revideringen av handlingsprogrammet. Centerns politik kvarstår, replikerade Carlson.

–Det är inte lätt att veta vad Centerns politik är i dag. Men jag håller på Karlssons politik och hoppas att hans linje kvarstår.

Centerns partiledare **Veronica Thörnroos** ska ta över på trafikministerposten och det klubbas formellt på onsdag.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

■ 1998 fick han ett år och 10 månaders fängelse för försök till stöld, misshandel, grov stöld och häleri.

■ År 2005 dömdes han till två månaders fängelse och skyddstillsyn för narkotikabrott och urkundsförfalskning.

Munoz Poblete har inte haft ett arbete sedan 2003. Det sade han i hovrätten i går. Han har suttit i polisens förvar sedan mars i år, då han greps med falsk legitimation vid en trafikkontroll i Marbella i Spanien. (pd)

Patrik Dahlblom
Epost: patrik.dahlblom@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

GOTTFRID

Dop

Ethel Mikaela Niklasdotter Berlin döptes i Eckerö kyrka lördagen den 29 augusti. Hon är dotter till Niklas och Diana Berlin i Eckerö Storby. Dopet förrättades av kyrkoherde Mårten Andersson.

Marcus Edgar Kalm döptes lördagen den 29 augusti i Margaretagården Mariehamn. Han är son till Marion Helena och Sören Magnus Verner Kalm. Familjen bor i Mariehamn. Dopet förrättades av prosten Karin Sandholm.

Helmi Olivia Matar döptes lördagen den 29 augusti i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Hon är dotter till Laura Irina Rouvinen och Meshaal (Misha) Matar i Mariehamn. Dopet förrättades av kaplan Brita Turakka.

Rasmus Raoul Harcke döptes lördagen den 22 augusti i Vårdö. Föräldrar är Sabine Waltraud och Oskar Arne Martti Harcke. Familjen bor i Wien, fadern är från Mariehamn. Dopet förrättades av församlingspastor Jon Lindeman.

Aina Viktoria Irene Rosenqvist döptes i Eckerö kyrka söndagen den 30 augusti. Hon är dotter till Lars-Erik och Viktoria Rosenqvist i Eckerö Storby. Dopet förrättades av kyrkoherde Mårten Andersson.

Nygifta

Brage Jan Stefan Jakobsson och **Anna Elisabet Selander**, båda från Mariehamn, vigdes fredagen den 28 augusti i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Bruden tar efternamnet Jakobsson. Vigseln förrättades av församlingspastor Peter Karlsson.

Peter Andersson och **Mia Friberg**, från Mariehamn respektive Enskede i Sverige, vigdes lördagen den 29 augusti i Eckerö kyrka. Det gemensamma familjenamnet blir Andersson. Vigseln förrättades av kyrkoherde Mårten Andersson.

Simo Jokela och **Maria Kantola**, båda från Övertorneå, vigdes lördagen den 29 augusti i Kökar kyrka. Det gemensamma familjenamnet blir Jokela. Vigseln förrättades av församlingspastor Paul Amper.

Anders Benkt Boström och **Emma Maria Kardell**, båda från Mariehamn, vigdes lördagen den 29 augusti i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Bruden tar efternamnet Kardell-Boström. Vigseln förrättades av församlingspastor Peter Karlsson.

Mikael Börje Joakim Axén och **Theresa Arianna Verghese**, båda från Mariehamn, vigdes lördagen den 29 augusti i S:t Olofs kyrka i Jomala. Bruden tar efternamnet Axén. Vigseln förrättades av församlingspastor Peter Karlsson.

DÖDA

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av min mamma

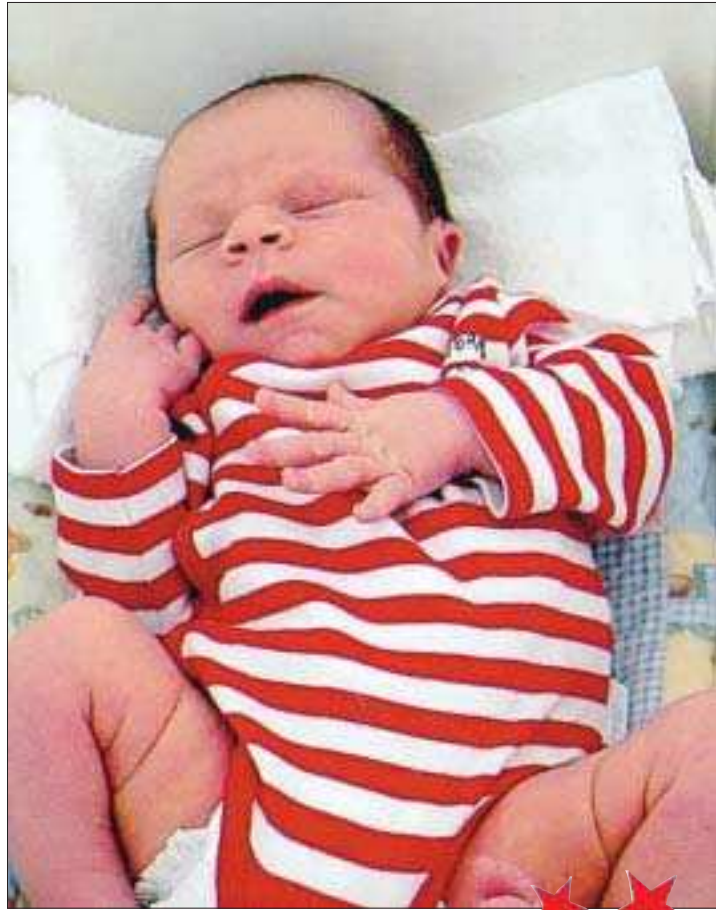
Britt Rosenberg

Ann

Guldbröllop

Guldbröllop firar **Åke och Solveig (f. Andersson) Schönberg** den 5 september. Paret vigdes i Hammarlands kyrka för 50 år sedan. Jubileet firas tillsammans med nära och kära.

Den här pojken föddes tidigt på morgonen den 23 augusti på Södersjukhuset i Stockholm. Han var 56 centimeter lång och vägde 4.445 gram. Föräldrar är Anna-Carin Telin och Fredrik Nyman och familjen är bosatt i Stockholm. Fadern är bördig från Jomala. Foto: PRIVAT

Färgglatt familjeläger på Lappo

Antalet barnfamiljer med hbt-föräldrar ökar stadigt på Åland. Nu ordnar Regnbågsfyren en familjehelg på Brändö Lappo och på programmet står allt från cykling till författarbesök.

Åländska hbt-föreningen Regnbågsfyren ordnar 11-13 september det första familjeläget i föreningens historia. Det är också ett sätt att fira att den nya lagen om närståendeadoption träder i kraft i morgon, tisdag. Regnbågsfyren vill därför skapa möten och diskussion kring frågor som berör regnbågsfamiljens vardag.

– Inte minst för barnen är det värdefullt att få träffa andra regnbågsbarn och deras familjer, säger Regnbågsfyrens ordförande **Maria Antman**.

Stöd för regnbågsfamiljer är en viktig del av Regnbågsfyrens arbete med hbt-frå-

Ordnar läger. Maria och Lina Antman ordnar familjeläger för regnbågsfamiljer i september. Foto: MALIN TILLSTRÖM

gor i det åländska samhället. Under kommande verksamhetsår kommer de att göra en speciell satsning för synliggörande av regnbågsfa-

miljer och frågor som berör deras situation i tillvaron. Bland annat vill man satsa på att utvidga den väletablerade skolinformations-

verksamheten till dagis- och lågstadienivå, eftersom flera hbt-familjer på Åland har barn i dagis- och skollåldern.

Detta skulle ske genom skolbesök och genom att dela ut litteratur, till exempel barnböcker som berättar om aktuella teman.

Läget pågår från lunchtid på fredag till söndag eftermiddag. Under helgen kommer det finnas möjlighet till gemensamma måltider, cykling, rodd, kubb, utelek, utflykter, museibesök och eventuellt en författarträff med barnboks-författaren **Åsa Lind**.

Programmet anpassas enligt barnen, så alla är välkomna oavsett ålder. Du kan anmäla din familj senast på fredag.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Fagerholm-Urch har egen hemsida

■ Den åländska biskopskandidaten **Juanita Fagerholm-Urch** har en egen hemsida.

”Det gick litet trögt att få ihop en egen hemsida. Det kändes inte så angeläget. Vi kvinnor har så lätt för att tänka: vem är nu

jag att framhäva mig själv så förskräckligt?” skriver hon på sin startida. Hemsidan hittar man på adressen <http://home.aland.net/ma29454/> och där finns en presentation av Fagerholm-Urch och hennes syn på sin roll. (ns)

Ersättning för barnskydd höjs

■ **FINSTRÖM.** Kommunstyrelsen har beslutat att höja ersättningen för jourarbete inom det gemensamma barnskyddet från 20 till 30 procent av grundtimlönen från och med 1 september.

Orsaken är att andra kommuner som ingår i den gemensamma jouren gått in

för en ersättning om 30 procent.

Inför styrelsens möte anhöll socialnämnden om att socialarbetarna även skulle få 30 procent av grundlönen retroaktivt från den 1 januari i år.

Det gick styrelsen dock inte med på. (ml)

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

FÖRENINGEN FÖR VÅRD I LIVET

Den 9 oktober kommer **Göran Gyllensvärd** till Ålandica. Han är psykolog, psykoterapeut och författare. Rikskänd i Sverige som en av de mest meriterade psykologerna inom ämnet Barn och sorg och Barn som anhöriga. Hans böcker heter bl.a. Aldrig i livet, Sorg finns och Stöd för barn i sorg. Om du vill veta mera om denna föreläsning, ta kontakt med verksamhetsledaren Raili Hake, tel 040 834 64 65 eller e-post raili.hake@vardilivet.ax. Föreningen firar sitt 10-års jubileum i år.

ÅLANDS AKTIESPARARE

Introduktionskurs i aktiesparande. Ålands Aktiesparare rf arrangerade i våras en introduktionskurs i aktie- och värdepapperssparande med **Mattias Söderback** som föreläsare. Kursen var mycket uppskattad och besöktes av 64 deltagare.

På grund av det stora intresset och efterfrågan på information ordnar vi nu kursen på nytt. Det sker onsdagen den 16 september kl 18.00 i Ålands Hotell- och restaurangskola. Kursen tar ca tre timmar. Alla intresserade är hjärtligt välkomna! Kursen är gratis för medlemmar i Aktiespararna, men kostar för andra 20 euro. Om man blir medlem i samband med anmälan eller när kursen börjar (kostnad 17 euro) så ingår kursen i medlemsavgiften. Anmälan om deltagande kan ske på vår hemsida aktiespararna.ax eller till **Erica Sjöström**, tel 0457 548 39 38, erica.sjostrom@aland.net eller **Folke Sjölund**, 0457 382 33 24, folke.sjolund@aland.net.

OBS Det händer

TISDAG 1.9

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

RADIO

■ **Radio Vega kl 11.03 (repris söndag kl 7.03).** I programmet Tonträffen med bland andra Tranvik Qvinnos och Whatclub, som skivdebuterar med gitarr-jazz i Django Reinhardts anda.

TV

■ **FST5 kl 21.00 (även onsdag 17.25 och 23.10).** Sportmagasinet om dam-EM i fotboll. Bland andra åländska Annica Sjölund intervjuas.

VERNISSAGE

■ **Jomala bibliotek kl 18.00-20.00.** Prisutdelning och vernissage för utställningen med tävlingsbidragen.

ONSDAG 2.9

BLI MENTOR

■ **Kvarteret iTiden kl 19.00.**

Alla som är intresserade av att bli en mentor och som vill veta mer om vad det innebär. Jimmy Wikholm, nationell projektledare för programmet Mentor Eget Företag.

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

■ **Dinos bar kl 22.00.** Made in Thailand.

SPELARTRÄFF

■ **Wiklöf Holding Arena kl 18.30.** ”mÅngfaLd! på Åland”. Allmänheten inbjudes för att träffa spelarna i IFK Mariehamn.

Kom ihåg

■ ■ **Ahveniset:** Hei! Suomenkielinen lastenkerho 3-6 -vuotiaille alkaa lauantaina 5.9. kello 14-16 St. Mårtensgårdenilla. Teemana on likenne ja ohjaajina toimivat Hillemari ja Terttu. Ilmoittautumiset Tertulle, puh. 0400 324 053. Syksyn seuraavat kerhokerrat ovat 3.10. ja 14.11, molemmat kello 12-14. Barnklubb på finska, för 3-6 -åringar, börjar lördag 5.9. kl 14-16 på St. Mårtensgården. Temat är trafik och ledarna är Hillemari och Terttu. Anmälningar till Terttu, tel 0400 324 053. Höstens följande klubbträffar är 3.10. och 14.11, båda kl 12-14.

■ ■ **Hammarlands marthaförening:** Månadsmöte tisdag 1.9 kl 19.00 hos Gun Carlson i Hellesby.

■ ■ **Intermezzokören:** Övningarna startar måndag 7.9 kl 19.00 i St Mårtensgården. Eventuellt intresserade nya sångare kontakta ordförande via mejl gunilla@aland.net.

■ ■ **Folkhälsan i Lemland:** Vattengymnastiken som skulle börja tisdag 8.9 kl 20.00-21.00 är inhiberad p.g.a ledarbrist. Beklagar!

■ ■ **Stall JoY's Handikappridklubb:** Pysselstund för medlemmarna på lördag 5.9 kl 13-15 hos Stall JoY i Hammarland. Alla med! Anmäl dig på www.happy.ax eller till Lotte boni@aland.net eller 050 400 4867.

■ ■ **Strandnäs motionsdansare:** Vi börjar höstterminen söndag 6.9 kl 18.30. Spänn på er mjuka dansskor! Välkomna ni som tycker om dans i alla dess former.

■ ■ **Vårt Hjärta:** Har du anmält dig till vattengymnastiken? Ring kl 9-15 tel 527 360, 14 195, 0457 524 3798. Start tisdag 8.9 i Gullåsen, måndag 14.9 i Allaktivitetshuset, torsdag 24.9 i Mariebad, startdatum i Godbybasängen ger Eva Helling tel 43 080. NYHET/ny grupp, start torsdag 17.9 i Allaktivitetshuset, kl 16.3 -17.30 för dig som vill vattengympa två ggr/vecka, även andra kan anmäla sig.

■ ■ **ÅAB-pensionärer:** Träff på Bagarstugan torsdag 3.9 kl 13.00.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut:** Konstnären Phil Fagerholm från Seattle, Washington, USA, berättar om sin galleriverksamhet och sina åländska rötter på "Emigranternas dag", på Godby kongresshotell söndag 6.9 kl 14.00.

■ ■ **Ålands frimärkssamlarförening:** Första höstmötet hålls onsdag 2.9 kl 19.00 i Hotell- och restaurangskolan. Alla intresserade välkomnas.

■ ■ **Ålands hörsselförening:** Föreningens hörselrådgivare har mottagning onsdag 2.9 kl 13-15 i hörsselföreningens kontor i Ålands handikappförbunds lokaler, Handicampen, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Hörselrådgivarna kan bland annat utföra enklare service av hörhjälpmedel. Välkommen om du behöver hjälp!

■ ■ **Ålands synskadade:** Boccian startar torsdag 10.9 kl. 12-15 och med fortsättning varje torsdag, ingen anmälan. Punkt-skriftskurs för nya och tidigare deltagare börjar onsdag 7.10 kl 12-15. Anmälan på telefon 19 670 eller 527 362. Punktgruppen börjar torsdag 8.10 kl 18.30. Läsning och diskussion kring ämnet. Anmälan på telefon 19 670 eller 527 362. Plats för alla aktiviteter är Ankaret, Johannebovägen 7, Mariehamn.

Edgar har god hand med vattnet

Fakta/Edgar Öhberg, 60 år

Namn: Erik Edgar Öhberg.
Född: den 4 september 1949. Familjen bodde i Strandnäs, som då ännu hörde till Jomala.
Bor: i Mariehamn Östernäs.
Yrke: Verksamhetsledare för Östersjöfonden.
Intressen: Bland annat "alltåtare" av idrott och motion.
Familj: Hustrun Marina och dottrarna Victoria med familj, Elisabeth och Carolina.
Födelsedagen: Firas på fredag med mottagning hemma på Hagtomsvägen klockan 14-18.

Det är som vanligt ett stort leende som hälsar mig välkommen när jag träffar Edgar Öhberg för en Prattstund.

Det går inte att låta bli att fråga, är du alltid glad?

–Det är faktiskt en fråga jag ofta får. Det har blivit lite av ett kännetecken, säger Edgar och skrattar.

Han påstår att han inte gör något speciellt för att se så glad ut. Visst har han läst någonstans att det krävs mindre muskelaktivitet för att se glad ut än vad som krävs för att se sur ut, men tror inte att det är lathet som ligger bakom leendet.

–Det känns helt enkelt naturligt för mig att vara på gott humör, säger han.

Men visst har Edgar funderat över vad som gett honom den positiva grundinställningen till livet. Det har nämligen inte bara varit glada dagar och full fart hela tiden, utan även tragiska händelser och svårare perioder.

–Det kan vara just tyngre tider som ger en i insikt att njuta av allt som finns. Vi vet ju redan när vi föds att det kommer att ta slut någon dag.

Livet är ett lopp

Genom sitt arbete som verksamhetsledare för Östersjöfonden är Edgar Öhberg ett välkänt ansikte för många miljöintresserade ålänningar, men även i idrottskretsar är han känd för sitt engagemang.

–Intresset för idrott har väl alltid funnits där, både som utövare, funktionär och styrelsemedlem. Via eget intresse och via barnen har det blivit både fotboll, innebandy och volleyboll. Och efter att yngsta dottern lockade med honom är numera även ridsport en del av den regelbundna motionen.

För Edgar Öhberg ligger det

PRATTSTUNDEN

I ett nötskal. Vatten, idrott och ett stort leende är en kombination som jubilarer Edgar Öhberg är känd för. Foto: STEFAN ÖHBERG

därför nära till hands att jämföra livet med ett 400-meters lopp.

Åldern 0-20 år kan ses som de första 100 metrarna i loppet, när man egentligen är rätt ovetande om vad som väntar och det känns som om livet leker.

Följande 100 meters etapp, 20-40 år, används för att bygga en plattform för livet, man bildar familj och satsar på karriären och håller god fart.

Nästa etapp, 40-60 år, flyter på av bara farten.

–Det är när man kommer till 60 som man blir lite medveten om att upploppet närmar sig. Nu gäller det både att orka i mål och samtidigt njuta av det. Och sköter man om sig

själv kanske man får ett liten bonusvarv också, funderar han.

Svensk klassiker

Edgar Öhberg har hittat en utmaning som som heter duga, då han i år satsar han på att klara av en så kallad Svensk klassiker. Idén fick han tillsammans med Marika "Mysan" Sundqvist, som då jobbade i samma kontor som Östersjöfonden.

En svensk motionsklassiker innebär att Edgar i februari i år skidade Vasaloppet, cyklade Vätternrundan i början av juni och simmade Vansbrosimmet i juli. Nu återstår endast Lindin-gölloppet i September, sedan är utmaningen genomförd.

Och vad är nästa mål?

–Jag har inget klart än. Många har sagt att nästa utmaning kunde vara ett maratonlopp och man vet ju aldrig. Men överlag tycker jag det är bra att ha mål för sitt motionerande.

Ett annat mål som Edgar har är att gärna lära sig något nytt varje dag.

–Visst är det en klyscha, men det är ju sant. Det gäller att ha öppna sinnen och komma till insikten att man aldrig är fulllärd. Det märker jag inte minst när jag rider, men även genom engagemang i till exempel olika styrelser och genom mitt jobb.

Började med ADB

Edgar Öhberg har jobbat för Östersjöfonden de senaste tio åren, men innan dess var han

länge i it- och databranschen.

Studielivet började med ett års studier vid Åbo akademi. Där passade han på att gå en av akademins första kurs i det som kallades Automatisk databehandling, ADB.

–Men den akademiska världen var inte riktigt min grej, så året efter sökte jag till en ettårig specialutbildning i Stockholm och blev systemplanerare och programmerare.

Åter på Åland blev det sedan nästan 30 år i branschen, dels inom Ålandsbanken och dels i företaget Ålands datacentral.

–Tyvärr var vi inte riktigt på tårna inom Ålands datacentral, när PC slog igenom och så vidare, så det bolaget gick i konkurs.

Åter visade sig Edgar Öhbergs positiva inställning. Han tog tillfället i akt till eftertanke för framtida yrkesval. Hösten 2000 såg han att Östersjöfonden sökte en verksamhetsledare som kunde dela tjänsten som verksamhetsledare med Hasse Svensson. När Svensson sedan satsade på politiken på heltid fortsatte Öhberg som verksamhetsledare på heltid.

Var det ett intresse för miljöarbete som gjorde att du sökte dig till Östersjöfonden?

–Jag kände att det var ett arbete som intresserade mig och det fanns nog ett latent engagemang för miljön i bakgrunden, även om jag inte varit aktiv i miljörelsen.

Gör ert arbete inom Östersjöfonden någon nytta för Östersjön?

–Visst är vår stiftelse liten och det tar väldigt lång tid innan man ser förbättring inom miljöarbetet. Men den feedback vi fått från våra pristagare visar att det har haft väldigt stor betydelse för dem att de fått priset, det har givit dem en kick att fortsätta med sitt viktiga arbete.

Finns det någon mer "dold sida" av Edgar Öhberg?

–Det som kanske inte är så allmänt känt är att jag är engagerad gällande barn med så kallade särskilda behov. Jag värnar om dessa barn, som har det svårt både i skolan och utanför. Samhället har ännu inte hittat riktigt rätt kanaler för att ge rätt stöd. Med hjälp i tid har dessa barn mycket goda förutsättningar, men utan kan de hamna på samhällets skuggsida. Det här är en oerhört viktig fråga för mig.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Vill du vara med och utveckla framtidens företagare?

Vill du veta mer om vad det innebär att vara en mentor?

Välkommen till ett **INFORMATIONSTILLFÄLLE** onsdagen den 2 september kl. 19-21 i Kvarteret iTiden, Elverksgatan 10 i Mariehamn med Jimmy Wikholm, nationell projektledare för ALMI:s mentorprogram i Sverige.

Arrangörer:

ÅTC Ålands Teknologisentrum
ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

www.atc.ax

Kvarteret iTiden, Elverksgatan 10 • AX-22100 Mariehamn, Åland • Tel:+358 (0)18 17650

UOTILA & MATTSSON
JURIDISK EKONOMISK BYRÅ

Vi välkomnar vår nya medarbetare
vicehäradshövding
Jan-Mikael Huhtala.

Gunnar, Andreas, Tony & Cecilia

Tel. 13 366, fax 13 455. Uotila & Mattsson Ab, Nygatan 7 B, 22100 Mariehamn
info@uotilamattsson.fi www.uotilamattsson.fi

Katarina Gäddnäs
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Vi är inga knähundar, vi biter den hand som föder oss, om det är nödvändigt. Vi vill inte foga oss i en specifik tradition, vi vill inte ens anpassa oss till läsaren, vi tror mer om läsaren än så.
FÖRFATTARNA SUSANNA ALAKOSKI, MONIKA FAGERHOLM M.FL.
I ETT LITTERÄRT MANIFEST I DN 26.8

”Något speciellt med Walton”

”Walton Grönroos Live”

Konsert och skivutgivning söndagen den 30 augusti i Finström Breidablick.
Annika Sjölund sopran, Philip Björkqvist baryton, Marcus Boman piano

Konsert

Det är högtidsstämning i salen. Ett projekt som tagit flera år är fullbordat. En arbetsgrupp under ledning av **Knut Grüssner** har samlat ihop material till en skiva med **Walton Grönroos**. Liveinspelningar från olika tillfällen under åren 1986 till 1997.

Walton – vadå, vem är det? Walton – vilket lustigt namn! Är reaktioner Grüssner stött på, men för den generation grå- och vithåriga som utgjorde majoriteten av publiken på ungefär 80 personer är nog den store barytonstjärnan och operadirektören ett bekant namn.

För att börja från slutet: Knut Grüssner berättade om skivprojektets glädjämnen och vedermödor. Hur man i radions arkiv hittat ett 70-tal inspelningar varav 20 av god kvalitet finns på skivan.

Att **Martti Rajamäki** på radion, som för tv:s räkning följt Walton Grönroos runtom Europa, var den som kände till att det fanns en hel del inspelat, delvis outgivet material, bland annat **Jack Mattssons** tonsättningar av **Valdemar Nymans** texter, med kompositören själv vid pianot. Att det är ett helsike att skaffa tillstånd att ge ut inspelningar av alla inblandade musiker

Något speciellt

Inga-Lill Rögård färglagde personen Walton genom att kort berätta om hans karriär. På en sommarkurs i Närpes sjöng hon själv, Knut Grüssner och Walton Grönroos för **Madeleine Ugglä**, medan barnet **Magnus Ugglä** med håret på skaft, satt under flygeln och tiggde smörgås och var uttråkad.

–Man hörde nog direkt att det var något speciellt med Walton, minns Rögård.

Sen gick det en slingrig väg med kantorsexamen i fickan via Lappträsk till Jyväskylä. Walton tog diplomexamen i sång, vann Timo Mustakallio-tävlingen och blev upplöckad

Sopran. ”Annika Sjölund har sjungit (upp sig) hela sommaren i Joel-operan och hennes röst kändes fri och klingade väl.” skriver recensenten. Vid pianot Marcus Boman.

Baryton. ”Jag önskade verkligen att han vågat släppa pärmen och leva ut ännu mer.” är ett omdöme om Philip Björkqvist.

av en talangscout från Berlin. Provsjungning i slutet av augusti, anställd 1 september, på scenen 7 september och sen hade Grönroos Deutsche Oper som scen i många år. Lied-sången, som stod Walton Grönroos närmast hjärtat, är ändå det som presenteras på skivan. **Jean Sibelius** är väl

– Det känns skönt att hans röst via skivan lever vidare, sade Walton Grönroos dotter.

representerad, följd av Jack Mattsson.

Perfekt diktion

Skivutgivningen firades med en konsert där en del av materialet på skivan presenterades av **Philip Björkqvist** och **Annika Sjölund**, som tillsammans berättade om sångerna.

Björkqvist framförde med välfungerande och behaglig röst och en perfekt diktion (här satt verkligen slutkonsonanterna på sin plats) verk av Peterson-Berger, Sibelius, Palmgren och Andersson. Han hade glimten i ögat med Fridolin. Jag önskade verkligen att han vågat släppa pärmen och leva ut ännu mer.

Otto Anderssons Visa till Åland känns är full av natur och känns som en sannare bild av Åland än ålänningens sångs kamptoner. Sibelius Korsspindel fick dramatiskt framförande till forsande pianotoner.

Talang för opera

Annika Sjölund har sjungit (upp sig) hela sommaren i Joel-operan och hennes röst kändes fri och klingade väl. Hon har en stor röst med ganska mycket vibrato. Hon låter aningen vass i höjdtönen medan mellanregistret är behagligt att lyssna till; blir det en mezzosopran av henne ännu?

Sibelius sånger satt som hand i handske för Sjölund. Med dramatiskt och ändå na-

turligt utspel tog hon med oss på kärleksäventyr, ung död, vansinne och dröm. Hon har en klar talang för opera.

Om Marcus **Bomans** roll vid pianot kan jag inget annat säga än: Marcus är bara bra! Jag älskar Sibelius sånger för deras målande pianopartier. Sångaren och pianisten är jämbördiga i uttryck och Boman tog lagom mycket utrymme.

Lever vidare

Walton Grönroos dotter **Chatarina von Schoultz** tackade särskilt för Sibelius/Runebergs Flickan kom ifrån sin älsklings möte, som väckte barndomsminnen. Hon var märkbart rörd.

–Pappa är i mitt sinne dagligen. Det känns skönt att hans röst via skivan lever vidare och kan ta en plats i era hjärtan.

LENA JOHANNA SVARTSTRÖM
kultur@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Rusning till höstens kurser

har man upplevt på Öppna Högskolan på Åland. Affärsredovisning, hälsokunskap, arbetsplatspsykologi, medicinsk akupunktur, sexologi, specialpedagogik, statistik och undersökningsmetodik är de klart populäraste kuserna i höstutbudet.

– Kursen i arbetsplatsmobbing är fullsatt men på de flesta andra kurserna finns det ströplatser kvar. På de flesta kurserna kan vi ta emot anmälningar ända fram till kursstart, kontakta kansliet på telefon 537 711 meddelar man från Öppna högskolan som i år 40-årsjubilerar. □

En fotoutställning i Jomala bibliotek

öppnar idag, tisdag. Utställningen består av de bidrag som lämnades in till vårens fototävling på temat ”friluftsliv”. Omröstningen skedde på Kanalkalaset 19 juli, då publiken röstade fram de tre vinnarna. Utställningen hänger hela september och kan ses under bibliotekets öppethållningstider. □

Tranvik Quinns spelas i Radio Vegas

program Tonträffen i dag tisdag kl 11.03 med repris på söndag 6 september kl 7.03. I programmet presenteras nya skivor av Tranvik Quinns, som bjuder på gamla schlagerfavoriter, gruppen Whatclub som skivdebuterar med gitarrjazz i Django Reinhardts anda, och Visans vänner i Hangö som firar 25 års jubileum med en ny cd. Redaktör är **Bengt Bergqvist**. □

Även Joe Laberos andra föreställning

den 28 oktober på Alandica såldes slut på en halv timme i fredags.

–De flesta biljetterna bokades över nätet och många som stod i kö för att köpa över disk blev utan biljett då de kom fram till kassan, berättar **Therese Sjöblom** på Alandica.

–En otrolig succé, säger **Olav Storgård**, som fungerar som arrangör för **Joe Laberos** shower på Åland. Vi förhandlar på en gång med Labero om att komma ännu en dag tidigare till Åland för ytterligare en föreställning.

Åland är första showplats på Joe Laberos lanseringsturné i Finland. Sju olika städer besöks i månadsskiftet oktober-november. Andra orter förutom Mariehamn är Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Vasa, Jakobstad och Närpes. □

Högnäs film förtjusade i Österrike

Filmaren **Per-Ove Högnäs** och hans ”Edos mack” deltog i en filmfestival i Österrike förra veckan.

–Jag vann inget pris, men festivalen var inspirerande och folk är väldigt nyfikna på Åland.

Freistads filmfestival i Österrike hade i år ”Landsbygdens folk” som tema. På festivalen visades många ryska och italienska filmer.

–Filmen som vann första pris var en italiensk fiktionfilm, berättar Per-Ove Högnäs.

Hans film om Edos mack som drivs av bröderna **Sven** och **Åke Karlsson** i Mariehamn väckte intresse hos publiken.

–Många var förtjusta och väldigt nyfikna på Åland. Något ställe som liknade Edos mack fanns inte i de där trakterna.

Ingen kände till Åland och många var nyfikna och frågade varifrån Högnäs kom.

–Det är alltid inspirerande att fara på filmfestivaler och träffa folk. Jag såg många bra filmer där och fick inspiration

till både filmer och för filmfestivalen Vera, bland annat hade de en stor utomhusscen där det visades film. Det kan vi knappast ha på Vera i mars, men kanske i något annat sammanhang. (kg)

Edos mack. Per-Ove Högnäs film om Edos mack väckte förtjusning och nyfikenhet i på Freistads filmfestival i Österrike. På trappan i bakgrunden **Sven Karlsson** som driver macken tillsammans med brodern **Åke**.
Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

På dialogmöte. Åsa Juslin direktör för Nordens institut på Åland, deltog i ett möte om strukturreformen av det nordiska kultursamarbetet på Färöarna förra veckan. Hon anser att de självstyrande regionerna i Norden har haft nytta för Åland. Arkivbild: ERKKI SANTAMALA

Kulturfältet efterlyser mer dialog i Norden

Reformen av nordiskt kultursamarbete diskuterades i Torshavn

För två år sedan omstrukturerades Nordiska ministerrådets kultursamarbete. Den samlande enheten Kulturkontakt Nord grundades.

För Ålands del har reformen varit till nytta, men kulturfältet efterlyser mer dialog säger Åsa Juslin på Nordens institut på Åland. Förra veckan diskuterades reformen på ett möte på Färöarna.

Representanter från hela det nordiska kulturfältet träffades förra veckan på Färöarna. Det nordiska ministerrådet bjöd in till dialogmötet Nordiskt kulturforum för att utvärdera den två år gamla reformen av det nordiska kultursamarbetet.

Från Åland deltog **Åsa Juslin** direktör för Nordens institut på Åland, **Fredrik Karlström** från Nordiska rådet och dess kulturskott och **Mats Adamczak** som sitter som sakkunnig i programenheten för nordisk dataspelsutveckling.

Dialogmötet på Färöarna var väldigt intensivt och agendan var fullspäckad, någon tid för att se sig omkring på Färöarna fanns inte.

–Mycket kom fram genom arbetsmetoder som cafédiskussioner, speed-dating och presentationer, berättar Åsa Juslin.

Omdebatterad reform

Konstnärer, kulturaktörer och beslutsfattare från alla de nordiska länderna diskuterade kulturministrarnas reform av kultursamarbetet i Norden.

Den omdebatterade reformen ska justeras och branschen fick nu en möjlighet att bidra till ministrarnas anpassning av samarbetet.

–Vissa saker har blivit mycket bättre i och med reformen. Kulturarbetet och beviljandet av understöd till kulturen är både genomskinligare ur demokratisk synvinkel och byråkratin har minskats så det finns mer pengar över till kulturen, men kulturarbetarna efterlyser mer dialog mellan kulturfältet och ministerrådet, säger Åsa Juslin.

Det nordiska ministerrådet ville arrangera ett konkret arbetsseminarium och dryga 70 personer från det nordiska kulturfältet bidrog med synpunkter på handlingsplanen för det nordiska kultursamarbetet för perioden 2010–2012.

Nordiska ministerrådet har velat ge hög prioritet för en dialog med de inblandade, och i programmet i Tórshavn ingick bland annat presentationer av lyckade kulturprojekt som genomförts med stöd från det nordiska kultursamarbetet.

Kulturpengar till Åland

–Kulturkontakt Nord, med högsäte på Sveaborg i Helsingfors, kom till för att samla den administrativa delen av Nordiska ministerrådets kulturadministration. Tidigare fanns fler små instanser för de olika kulturområdena och mycket av de nordiska kulturpengarna gick åt till administration.

Åsa Juslin menar att de självstyrande områdena i Nor-

den, Åland, Grönland och Färöarna har vunnit en hel del på strukturförändringen.

– Vi har fått pengar att anställa informatörer och procentuellt har det åländska kulturfältet, både projekt och enskilda kulturutövare fått en hel del bidrag. Bland annat Joel-operan fick bidrag både från Kulturkontakt Nord och från Nordisk kulturfond, som är en helt separat fond.

Mer dialog

Det som framkommit på dialogmötena, det på Island i våras och det som nu hölls på Färöarna, kommer ministerrådet att använda för att genomföra en rad konkreta justeringar av strukturreformen.

Ministerrådets reform av det nordiska kultursamarbetet ska göra samarbetet mer flexibelt, dynamiskt och öppet för nya aktörer och samsamarbetsformer samt göra samarbetet rustat inför att möta kulturlivets nya nationella och internationella utmaningar.

–Det blir ju alltid väldigt dynamiska och intressanta möten när både politiker, tjänstemän och representanter från kulturfältet deltar. Tanken är att forumet skall minska avståndet och intensifiera dialogen mellan tjänstemännen på Store Strandgaede i Köpenhamn och människorna på kulturfältet i de nordiska länderna.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Unga Teaterns urpremiär i höst

är Aladdin och den underbara lampan, den älskade historien ur Tusen och en natt. En både spännande, fartfylld och humoristisk föreställning för alla i familjen från 5 år och uppåt. **Christian Lindroos** som gjort den nya dramati-

seringen, står även för regin. Premiären är på Lillklobb i Kilo 19 september och Helsingforspremiär blir det på Diana-scenen 12 december. I pjäsen medverkar: **Hanna Nyberg, Nina Jääskeläinen, Ingemar Raukola, Frank Skog, Christian Thulesius** och **Mika Fagerudd**.

Samtidigt förbereder sig

landets äldsta barn- och ungdomsteater för sitt stora 50 års jubileum våren 2010. På våren ger man även en annan urpremiär. Det är en pjäs baserad på **Annika Luthers** bok Brev till världens ände. **Arn-Henrik Blomqvist** dramatiserar och regisserar pjäsen, som kommer att turnera på högstadier och gymnasier. □

8 av 10

ser på oss

Marknadsför dig på Åland24

Med reklam på lokal-TV når du kunderna med bild, ljud och information när dom har tid att se vad du erbjuder.

Kontakta oss för närmare information.

Ring 528 401 och fråga efter Ragnhild eller gå in på www.aland24.ax

Vi ser fram emot att höra ifrån dig!

Resultat från tittarundersökning mars 2009.

Ålänningarnas tv- och radiovanor har kartlagts

Vill ha annan musik i radion

Ålands radio har beställt en undersökning som kartlägger ålänningarnas tv- och radiovanor. Bland annat framkommer att de flesta har åsikter om musikalet i etern. Vidare önskar en tredjedel att se mer lokala reportage och nyheter i Ålandskanalen.

På uppdrag av Ålands radio och tv har Ålands-statistik och utredningsbyrå, Åsub, gjort en undersökning som kartlägger ålänningarnas radio- och tv-vanor. Målsättningen med undersökningen var för uppdragsgivaren att kunna använda undersökningen till att utveckla och förbättra den egna verksamheten.

Totalt 721 slumpmässigt utvalda ålänningar, 16 år och äldre, ingick i enkätutskicket. Av dem svarade totalt 54 procent. När undersökningen pågick sändes fortfarande Rix FM på Åland.

Beträffande radiolyssnandet svarade nästan 60 procent att de brukar lyssna på Ålands radio, 45 procent på Rix FM samt 40 procent på Steel FM. Ålands radio, Radio Vega, Sveriges P4, P1 och P2 var speciellt populära bland de äldre lyssnarna, medan Rix FM, Steel FM, Radio Extrem och Sveriges P3 var populära bland de yngre lyssnarna.

Uppdragsgivaren ville också veta vad lyssnarna tar del av i programutbudet i Ålands radio. Populäraste program är Aktuellt som en fjärdedel dagligen lyssnar på. Lika många uppgav att de ofta lyssnar på Firarmix.

–Vi frågade också om de svarande önskade att Ålands Radio skulle utöka sitt programutbud, vilket 17 procent av de som svarat på frågan uppgav att de önskade. Då

Inte nöjda. De svarande i Ålands radios undersökning är inte nöjda med musikalet i etern. Somliga ogillar också "allt" i sin motivering. Foto: JONAS EDSVIK

vi tittar på de öppna svaren på följdfrågan "Vilken typ av program vill du ha mera av?" kan vi se att det mycket handlar om önskemål angående den musik som spelas. Näst musikalet är det många som efterfrågar program med intervjuer och reportage, där man gör personporträtt och jobbar mer uppsökande i kommunerna, skriver Åsub.

Ogillar "allt"

Nästan hälften av de som svarat på frågan "Finns det något av Ålands radios program, som får dig att byta kanal eller stänga av radion?" svarade jakande.

–På den öppna följdfrågan

kommer många åsikter fram, hela 184 öppna svar! När man kategoriserar svaren ser man en stor grupp som inte pekat ut något särskilt program, utan svarar att de ogillar "det mesta" eller "allt" (25 svar).

Gällande hemsidan svarade endast tre procent av de 88 procent som har tillgång till internet att de besöker hemsidan dagligen. Cirka fyra procent besöker den upp till tre gånger i veckan och tolv procent någon gång per månad.

I Åsubs undersökning har man också tittat på tv-vanorna hos de svarande. De flesta, nästan 90 procent, tittar på Sveriges TV4 följt av SVT1, SVT2 och TV3.

–Det finns några signifikanta skillnader mellan vilka tv-kanaler kvinnor och män tittar på. De åländska kvinnorna verkar titta något mer på Sveriges TV3 om vardagarna jämfört med de åländska männen, medan det motsatta gäller för betalkanalerna.

Lokala nyheter

Ålands radio ville också veta vad ålänningarna vill se mera av på Ålandskanalen. Drygt 40 procent av de svarande uppgav att de inte hade någon åsikt i denna fråga, medan nästan 30 procent önskade se lokala reportageprogram, en fjärdedel lokala nyhetsprogram och en

femtedel lokalproducerade filmer.

Slutligen ställdes frågan: "Om det skulle finnas en ledig kanal i ditt programutbud, vad skulle du vilja se för tv-kanal?" Av dem som hade svarat på frågan (nästan hälften av alla svarande) uppgav 18 procent att de redan har tillräckligt med tv-kanaler, medan nästan en fjärdedel skulle vilja se TV4 plus, 15 procent skulle vilja se TV4 film och 13 procent TV4 fakta.

På Ålands radios begäran ingick inte Åland 24 i undersökningen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Julmärkespengar till sjöräddning och barn

Årets mottagare av pengar från försäljningen av Postens julmärken är Ålands sjöräddningssällskap och Ålands barnfond.

Julmärkena kan inte användas som frankering, utan är avsedda som dekoration på julpost. Ända sedan de infördes har posten delat ut medel från försäljningen till olika projekt.

Ålands sjöräddningssällskap ska använda pengarna till att köpa en defibrillator till räddningsfartyget Rescue Paf.

Ålands barnfond ska satsa på en SimNewB, som är en babysimulator för livräddningsträning på barn och nyfödda.

Julmärkena kommer ut den 9 oktober och kostar 3,75 för ett ark med 20 märken. Konstnär är Anita Polkutie.

Julfrimärken

–För första gången ger Posten Åland ut två julfrimärken 2009. Det ena har valören Julpost och det andra Världen, vilket innebär att de kan användas till de flesta julhälsningarna, sägs i ett pressmeddelande.

Julhälsningar. Linn Dahlblom har gjort årets julfrimärken.

Valören Julpost kan användas på julhälsningar inom Åland och till Finland och Sverige under en begränsad tid i november och december. Stiger portot för julposten i framtiden stiger också värdet på frimärken med valören Julpost.

Valören Världen kan användas på brev eller vykort som väger upp till 20 gram till hela världen.

Även de här märkena kom-

mer ut den 9 oktober. Konstnär är Linn Dahlblom.

MÄRTEN SUNDBERG

Glada kaniner. Pengarna från försäljningen av årets julmärken går till Ålands sjöräddningssällskap och Ålands barnfond.

Med 2,78 promille på Strandgatan

■En person misstänks för grovt rattfylleri efter att blåsprovet visade på 2,78 promille i utandningsluften. Det var under lördagen som personbilsföraren stoppades på Strandgatan i Mariehamn.

–Då bilen inte ägs av föraren utreds också misstanke om att fordonet överlämnats att framföras till berusad person, rapporterar polisen.

Samma dag körde en bilförare 130 kilometer i timmen på 90-väg i Finström. Föraren fick böter på plats samt körkortet omhändertaget av polisen och misstänks nu för äventyrande av trafiksäkerheten. (ak)

Indraget körkort efter trafikbrott

■Indraget körkort och 60 dagsböter å 6 euro blir domen för en man som grovt äventyrat trafiken sedan han kört en lastbil vars först ena, sedan andra, hjul rullade ut i motkommande trafikens fil.

Den 35-årige mannen, med adress i Lettland, körde vintern 2007 en lastbil längs landskapsväg 1. Släpvagnen och lasten har tillsammans vägt 2.000 kilo mer än tillåten vikt. Då bultarna på ett av släpvagnens hjul inte hade skruvats fast tillräckligt hårt lossade hjulet, rullade ut på mottrafikens fil och in i fronten på en personbil vars högra framhörn krossades.

35-åringen skruvade efter händelsen med hjälp av två bultar fast ett reservdäck i släpvagnen, och efter att ha fortsatt sin färd lossade även detta hjul.

Mannen bestred åtalet och menade bland annat att han inte haft för avsikt att skada någon. Tingsrätten ansåg att mannen använt bristfällig utrustning och därigenom förorsakat allvarlig fara för annans liv.

Brottet ses därför som grovt och mannen har körförbud till februari nästa år samt får betala skadestånd på totalt 360 euro.

Med i personbilen som fick hjulet på sig fanns tre passagerare varav den ena uppgett sig fått nackskador till följd av kollisionen. (cl)

Misshandlad av flera okända

■En person har anmält till polisen att en misshandel ägt rum i det egna hemmet på Idrottsgatan i Mariehamn. Anmälaren kunde dock varken uppge gärningspersonernas antal samt identitet då dessa var okända för denne.

Händelsen ska ha inträffat i torsdags. (mt)

Cyklar stals i Mariehamn

■Två cykelstölden i Mariehamn har anmälts till polisen. En av dem tillgreps på Högbackagatan redan 29 maj, medan den andra stals från Klintvägen 20 augusti. Den sistnämnda var av märket Incera Venice. (mt)

Rekordstort intresse för teknisk utbildning

Möjligheterna att få jobb efter examen är en av orsakerna till att fler och fler söker till de tekniska utbildningarna, säger Yrkesskolans rektor Lars Selander. Foto: RASMUS OLIN

Yrkesskolan har inför höstterminen rekordmånga sökande till de tekniska linjerna.

–Det är ett påtagligt stort intresse, säger rektor Lars Selander.

Fordonslinjen samt verkstads- och produktionstekniklinjen hade 30 förstahandssökande vardera.

–Vi har ett uppsving jämfört med tidigare år.

Lars Selander ser flera förklaringar.

–Jag hoppas och tror på att det beror på att vi gör ett bra jobb men möjligheterna att få arbete efter utbildningen kan också spela in.

Öppnar dörren

Studiehandledaren **Cecilia Hagman** lyfter ytterligare en aspekt. Yrkesskolan öppnar för många möjligheter, säger hon. Sedan några år ger utbildningarna grundläggande behörighet till högskolor och universitet.

–De som är både praktiker och teoretiker kanske söker sig hit. Man får ett yrke och man får möjlighet att studera vidare.

Antalet platser har utökats på flera linjer. Samhälleliga och sociala linjen har till exempel 20 platser i höst mot 16 tidigare år.

Unga drabbas hårt av arbetslöshet

Ännu är det få företag i det privata näringslivet som permitterat anställda. Däremot minskar nyrekryteringarna vilket särskilt drabbar nyutexaminerade ungdomar.

På Åland var den öppna arbetslöshetsgraden i juli 2,7 procent. Ungdomar under 25 år var hårdast drabbade, i den gruppen uppgick arbetslöshetsgraden till 5,4 procent, 1,9 procentenheter högre än i juli ifjol. 65 ungdomar är utan arbete mot 27 stycken vid samma tid förra året.

–Det är en problematik vi följer noga och tittar på hur vi ska möta, säger lantrådet **Vi-veka Eriksson** (Lib).

För att förhindra att arbetslösheten bland unga växer ytterligare diskuterar land-

På de tekniska linjerna är det svårare att utöka av praktiska skäl.

–Det är för trångt helt enkelt. Lokaler är byggda för 12 och vi tar redan in 14, säger Selander.

Vill bygga

Först nästa höst är det antagning för en ny kull ettor vid bygglinjen. Redan nu märks ett stort intresse, säger utbildningsminister **Britt Lundberg** (C).

–Det verkar bli en verklig anstormning.

–Det är roligt de praktiska yrkena värdesätts av våra ungdomar. Det är i många fall en skriande brist på hantverkare i vårt samhälle.

Ny linje

I juni saknade 80 ungdomar i åldern 15-16 år studieplats till hösten. Många av de sökande hade för dåliga poäng för att få en studieplats. Samtidigt var antalet sökande till Naturbruksskolan lägre än vanligt.

Landskapsregeringen tog därför beslut om att starta en ettårig maskinförarutbildning med 16 platser vid Naturbruksskolan. Försöket föll väl ut och platserna är fyllda. I utbildningen ingår teoretiska ämnen samt undervisning i jakt och fiske. Efter året kan den studerande addera två poäng till sina betyg.

–Vid nästa antagning har man ett bättre utgångsläge.

15 utan plats

Maskinförarlinjen plus de utökade grupperna gav totalt nya 40 studieplatser men fortfarande är det ett 15-tal unga som inte kommit in på någon skola. Det finns platser kvar vid Folkhögskolans idrotts- och medialinjer, tipsar Lundberg.

–Jag vill uppmana alla som inte har en studieplats att hålla kontakt med skolorna.

Samtidigt som grupperna blir större skärs lärarkåren ner. Gymnasialstadiet rationaliserar.

–Det rör sig om elva tjänster 2009 och tre nästa år. Högskolan har fyra färre tjänster i år och tre färre nästa år.

Under hösten och nästa år

kommer utbildningsavdelningen att utvärdera ansökningarna för att se var trycket är störst.

–Tanken är att vi ska erbjuda en utbildning som är i samklang med efterfrågan från näringslivet.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Uppsving för Yrkes.

Allt fler vill läsa tekniska ämnen vid Yrkesskolan. Antalet första-valsökande är dubbelt fler än platserna. Foto: STEFAN ÖHBERG

EXTRA EXTRA

Äntligen uppträder

PÅ HÅRET

för sista gången igen!

Maggan Bäcklin, Hans "Lelle Printer" Dahlman, Anders Enkvist, Stefan Grudin och Claes Vogel.

Klassiska nummer! Sång och musik, sketcher och monologer, kupletter och de senaste telegrammen! Minst hälften nytt!

Revysupé Lördag 12/9

MENY

Lätrökt kräftcapucchino med liten skaldjurssallad och baquette.

Fläskinnerfile fylld med färska örter och rostad parmaskinka serveras med en krämig cognacsås.

Apelsin- och passionfruktsmousse med färska jordgubbar och chokladmarmor.

MARIEPARK
CATERING FESTVÄNING

Begränsat antal platser!
Boka showsupé på
tel. 13713

Pris inkl. 3-rätter supé
och biljett: 59€/person

ANNIKA KULLMAN

Landskapsrevisorerna granskade stort och smått

Klumpsumma, jordförvärv och ÅHS nagelfors kritiskt

Landskapsrevisorerna har gått grundligt till väga och nitiskt synat landskapsförvaltningens agerande under 2008 på 21 punkter.

I går presenterades den digra luntan för massmedierna.

Anthonio Salminen har fungerat som landskapsrevisorernas ordförande. De övriga har varit Rolf Granlund (Åf), Sune Eriksson (Lib) och Monica Häggblom (C).

Den absolut viktigaste frågan för landskapsrevisorerna har varit att syna avräkningsgrunden enligt självstyrelselagen, det vill säga hur väl klumpsumman har motsvarat verkligheten.

–Vi har tittat på den paragraf i lagen som talar om vilka omständigheter som ändrar klumpsumman. Tillsammans med finansavdelningen har vi nämligen kommit fram till att mycket har förändrats under åren 1993-2008, berättar Anthonio Salminen.

Förlorat mycket pengar

Enligt beräkningarna har Åland tappat 104 miljoner euro sedan 1993, det år staten införde nettoberäkningssystemet. Åland får 0,45 procent av inkomsterna i statens bokslut, men om staten har inkomster så syns de inte i budgetering.

–Vi har gått igenom olika områden och sett att Åland bör ta initiativ till en ändring av klumpsummeprocenten. Den här fråga tycker vi är väldigt viktig, inskärper både Salminen och Sune Eriksson.

Däremot väntar de sig inte omedelbara åtgärder.

–Ett stort utredningsarbete väntar och sådant tar tid. Men inom ett år bör landskapsregeringen rimligen ha hunnit sätta igång.

Borde ha sparat 2007

Landskapsregeringen får kritik av sina revisorer för att inte ha börjat dra ner på utgifterna redan 2007 när landskapet fick exceptionellt mycket tillbaka – 35 miljoner euro – i form av flitpeng. Orsaken var Chipsförsäljningen.

–Redan inför 2008 borde landskapsregeringen ha manat till försiktighet. I stället blev utgifterna 7 miljoner större än intäkterna 2008.

Baklåxa om jordförvärv

En annan stor fråga som landskapsrevisorerna tagit sig an är regelverket för jordförvärv och näringsrätt för juridiska personer, alltså för andels- och aktiebolag.

I april i år kom den parlamentariska kommitténs betänkande rörande samma område. Kommittén ville slå på bromsen för den utveckling som skett de senaste åren.

–Vi har gått igenom de beslut som landskapsregeringen fattat under de senaste åren

Kritiska ögon. Landskapsrevisorerna har granskat förvaltningens ärenden under 2008 och har en hel massa synpunkter. Rolf Granlund (andra från vänster), Anthonio Salminen, Sune Eriksson och Monica Häggblom överlämnade rapporten till talman Roger Nordlund i går. Närmast kameran sitter ledande revisorn Agneta Mannberg. Jansson och sekreteraren Marine Holm-Johansson, biträdande lagtingsdirektör. Foto: STEFAN ÖHBERG

och granskat hur regelverket tillämpas. Vår slutsats är att landskapsregeringen oftare än vad som har skett knyta villkor till jordförvärvstillstånden och också följa upp dem bättre än hittills för att kunna kontrollera om ett bolag behöver marken för sin verksamhet eller om det är ett sätt att kringgå lagen.

Klara villkor behövs

Revisorerna skriver att klara villkor måste fastställas och förutsätter att de brister som de pekar på, och som också lyfts fram i kommittébetänkandet, kommer att åtgärdas.

Också beträffande näringsrätten krävs rättning i ledet, framgår det.

Ingen handplockning

Utöver de större frågorna har revisorerna nagelfarit även mindre företeelser och kommit till följande slutsatser:

■ Sättet att handplocka personal – som skett i några fall inom landskapsförvaltningen – får tummen ner. Jobb som ska pågå sex månader eller längre måste alltid lediganslås så att alla som vill har möjlighet att söka.

■ Klara regler bör antas om hur förvaltningschefens tjänsteutövning ska granskas.

■ Mera måste göras för att sjukfrånvaron ska minska. Särskilt gäller det Gullåsen.

■ Landskapsregeringen måste hålla noggrann koll så att inte

hyreshusbyggandet stagnerar när anslagen för bostadsproduktion har minskats.

Utred elkabel mera

■ Följderna för elpriset för konsumenterna måste utredas noga innan beslut fattas om ny elkabel till Finland. Andra alternativ måste utredas.

■ Åland bör vara representerat i den nordiska dubbelbeskattningsgruppen så att landskapet inte går miste om skatteintäkter vid inflyttning.

■ Bio Savoy-ärendet visar att regelverket för skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör ses över så att ägarna behandlas lika enligt en tydlig och förutsägbar lagstiftning.

■ Enda sättet att spara pengar inom skärgårdstrafiken är att ändra i turlistorna. Privatisering är en tänkbar väg och för tillfället överväger landskapsregeringen att bjuda ut Åva-Jurmotrafiken.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ordförande. Anthonio Salminen (FS) har varit ordförande för landskapsrevisorerna. Till höger talman Roger Nordlund. Foto: STEFAN ÖHBERG

”ÅHS borde granskas mera”

Ålands hälso- och sjukvård, ÅHS, borde revideras mera.

Det anser landskapsrevisorerna trots den expertutvärdering som blev klar i våras.

ÅHS förbrukar en fjärdedel

av alla landskapets budgetmedel och har hälften av landskapets alla anställda på sin lönelista. Bara det gör att organisationen borde granskas ännu mera, konstaterar landskapsrevisorerna.

Företaget Auditor-Utveckling, som revisorerna

anlitade för att göra ÅHS-utvärderingen, kom fram till att den politiska styrningen av ÅHS fungerar bra men att organisationen brister i effektivitet.

–Vi delar de förslag som företaget för fram, utom när det handlar om förslaget att

göra ÅHS till ett affärsverk, konstaterar landskapsrevisorernas ordförande **Anthonio Salminen.**

Revisorerna föreslår också att ÅHS bör få en intern revisor och att räkenskapsrevisioner bör göras regelbundet. (ao)

Återvänder? Den här lilla torsken är ett sällsynt fynd i de åländska vattenen.

Eftertraktad. Restaurangerna skriker efter flundra på sommaren, men det är inte alltid det finns.

Restauranger skriker efter åländsk fisk

Abborren på din restaurangtallrik kan lika gärna vara norsk havsabborre som vanlig åländsk. Periodvis har restaurangerna svårt att få tag på åländsk fisk, och väljer i stället att importera.

Det är ett gissel att få tag på färsk fisk på Åland. Till och med abborren, som många restauranggäster kanske tar för givet att är åländsk, är ofta importerad havsabborre.

Bristen på åländsk fisk beror på flera olika saker. Den största anledningen är att fiskerinäringen är så småskalig på Åland.

–Det är ett småskaligt, arbetsintensivt arbete som är svårt att försörja sig på, säger **Fredrik Lundberg** vid Ålands fiskare.

Dessutom råder det periodvis stor fiskbrist i vattenen. Det är även billigare för restaurangerna att importera än att köpa inhemsk fisk.

–På våren finns det mycket abborre och då brukar vi frysa in. Men det går åt direkt, vi skulle kunna frysa in mer bara vi fick in, säger **Tobias Verho** på Fiskkojan.

–Vi serverar ungefär hälften utländsk fisk och hälften åländsk, säger **Björn Ekstrand** på restaurang Indigo. Våra lunchmenyer är ju så billiga att vi måste köpa in billigare fisk för att hålla budget.

Stor export

Ytterligare en anledning till att restaurangerna serverar utländsk fisk är att en stor del av den åländska fisken exporteras.

–Om all fjällfisk som fiskades i åländska vatten inte skulle exporteras bort skulle den räcka bra, säger Fredrik Lundberg. Men fastlandet är ju den största kunden.

Enligt Chipsters vd **Timo Vetriö** försöker man serva de lokala restaurangerna så gott det går. Men får de inga förhandsbeställningar kan de inte spara på fisken.

–Vi kan inte sitta och vänta på att folk ska ringa, fisk är ju en färskvara. Får vi in stora partier så fryser vi in och säljer till fastlandet, säger Timo Vetriö.

Han tycker att restaurangerna borde anpassa sina menyer efter vilken fisk som finns att få tag på.

–De kan inte ha samma fisk på menyn varje dag, på somrarna är det helt enkelt dåligt med abborre, säger Vetriö.

Säljer. Tobias Verho på Fiskkojan fryser in abborre på våren när det finns mycket. Men det räcker inte för att stilla restaurangernas sommarbehov.

På Nautical har man lyckats hålla sig till i princip enbart åländsk fisk, för variationens skull serverar man dock svensk fjällröding.

–Men det har inte varit utan ansträngning, det har varit kris på abborre i sommar. Vi har fått ringa till alla fiskare som finns för att få tag på abborre, säger kökschef **Johan Gröndahl**. Man måste vara ute i god tid.

På restaurang Arkipelag köper man in den fisk som inte finns i våra vatten, hälleflundra, torsk och sej. Även där har man fått kämpa för att få tag på abborre.

Den fisk som främst importeras är den norska laxen ef-

tersom lax i princip har varit obefintlig i våra egna vatten. Dessutom är den billigare.

Men den inhemska laxen har i år så smått börja dyka upp igen. På Knorrings serverar man faktiskt enbart åländsk lax. Men den är fortfarande en sällsynt lyxvara och samma sak gäller torsken.

–Jag fick faktiskt in en åländsk torsk i går och det var unikt, säger Björn Ekstrand på Indigo.

Onödigt importera

Kim Harju-Jeanty, kökschef på Knorrings tycker inte att det finns någon anledning att importera fisk.

–Jag provade en gång men det blev för dyrt. Och jag har aldrig varit med om att det skulle vara helt slut på åländsk fisk, säger Harju-Jeanty.

Fredrik Lundberg hoppas på en trendvändning. Han upplever att folk blir mer och mer medvetna om vad de äter och frågar oftare efter åländsk fisk på restaurangerna.

–Om efterfrågan och intresset från allmänheten ökar så höjs fiskpriserna. Då skulle fler bli intresserade av att syssla med fiske mer storskaligt.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Birdlife Finland klagar på Åland inför EU-kommissionen ”Skarvjakten är olaglig och ineffektiv”

EU-klagan. Birdlife Fionland och Finlands naturskyddsförbund lämnar i dagarna in en klagan till EU-kommissionen om den utvidgade åländska skarvjakten. Foto: ERKKI SANTAMALA

Endera dagen lämnar fågelskyddsorganisationen Birdlife Finland in ett klagomål till EU-kommissionen om den utvidgade skarvjakten på Åland.

Fjölårets begränsade skyddsjakt på skarv fick pågå i fred för Birdlife Finland. Men när jakten utvidgades i augusti i år så att alla som har jakträtt på Åland får ansöka om att skjuta obegränsat antal skarvar så reagerade fågelskyddsorganisationen.

567 skarvjägare

Sedan början av augusti har landskapets jaktvårdsbyrå gett tillstånd åt 567 jägare som anhallit om att få skjuta skarv. Tillståndet gäller till och med januari nästa år. Under våren och sommaren tillåts ingen jakt.

Ännu har landskapsregeringen inte fått någon officiell information om vad som är på gång. Men näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C) känner till ärendet.

–På sätt och vis var det väl väntat, men jag tycker ändå att ansvariga kommissionären **Dimas** utlåtande tidigare i år tyder på att skyddsjakten på skarv är tillåten. Men tydligen börjar nu en liknande process som den som skapade förbudet mot vårjakten, säger han.

”Med näbbar och klor”

Näringsministern sätter sin lit till talerätten, trots att den ännu inte fastställts i Lissabonfördraget.

–Jag tror nog att talerätten gäller. Jag har fått vara med på högsta riksnivå redan när det handlar om säljakten.

”Vi ska kämpa med näbbar och klor för att få idka skyddsjakt på skarv”, meddelar han.

–Skarven är en ny fågel som äter upp yrkesfiskarnas fångst och vår mat. Skarven är en smart fågel och därför behövs

extra resurser för att decimera antalet.

”Strider mot lagen”

Matti Riihimäki, verksamhetsledare på Birdlife Finland, ser saken ur ett annat perspektiv.

–Klagan rör undantagstillståndet för jakten. Sådant måste göras på EU-nivå. Man kan inte ge fullmakt in blanco att skjuta en fridlyst fågel. Som det har gjorts på Åland strider det mot lagen.

Riihimäki menar att man använder skarvens fiskafänge som alibi när orsakerna i själva verket är att man tycker illa om skarven för att den kommit så snabbt och i sådana stora mängder – med andra ord ett kulturellt betingat problem.

–Om orsaken till skarvjakten är yrkesfisket så måste man i så fall ha bevis och utredningar för att det faktiskt är så.

Snabb ökning

Han har förståelse för att många ogillar skarven för att den orsakar förändringar i det skärgårdslandskap som folk vant sig vid under lång tid. Också han ser skarvpopulationens ökning som problematisk.

–Men problemet måste först identifieras och sedan måste vi alla lösa det tillsammans. Personligen är jag rädd för att metoder som jakt och oljning av ägg bara sprider skarvarna till nya områden. Erfarenheterna från andra Östersjöländer visar att en orsak till att ökningen har gått så fort sannolikt är att fåglarna har flyttat på sig när de blivit störda. Så brukar det gå.

Klagan till EU görs i samråd med Finlands naturskyddsförbund.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Till sjukhus efter mopedolycka

■En flicka fördes till sjukhuset för kontroll efter att hon i går på dagen förlorade

kontrollen över fordonet och körde omkull. Olyckan inträffade i Mariehamn.

Grov misshandel på kryssningsbåt

■En person misstänks för att ha sparkat en annan i huvudet flera gånger så att denne förlorat medvetandet.

Misshandeln, som betecknas som grov, skedde ombord på ett kryssningsfartyg i helgen.

Temporärt. Margareta Enne har suttit på direktörsposten i drygt tre månader och stannar två månader ytterligare. I oktober tar Christer von Essen över, med ökad inflyttning som största utmaning på kommunens agenda.

Sottunga söker fler barnfamiljer

Ett kommunalt avloppsnät, fiberkabelnät och kommunal mark för fler bostäder. Så ser nutidssatsningarna på Sottunga ut, som alla leder till kommunens viktigaste utmaning för fortlevnad.

–Det är utan vidare att få hit familjer som har barn, säger kommundirektör Margareta Enne.

Margareta Enne har inte suttit länge på sin post som kommundirektör för Finlands minsta kommun med 115 invånare.

I mitten på juni tog hon över efter sin sambo **Pekka Heinonen** och det inte helt smärtfritt.

–Man kan tro att det inte finns så mycket att göra här, men det är enormt mycket bokföring och sifferjobb vilket är både tidskrävande och tar tid att sätta sig in i.

Pekka Heinonen blev kommundirektör efter att Sottunga inte haft någon på posten i nästan ett år. Istället var arbetet fördelat på tre till fyra personer, som fick betalt för sitt arbete för kommunen.

–När Pekka började kom det hemskt mycket människor hit och ville prata. Även om

Fakta/Sottunga

Invånarantal: 117 (31.7.2009).

Totalareal: 26,78 km².

Byar och enstaka hemman: Finnö, Husö, Hästö, Mosshaga, Sottunga, Södö.

Kända kommuninvånare: Före detta kommunsekreterare **Gustaf Saurén**, konstnärerna **Riitta Nieminen** och **Britta Gustavsson**. **Karin Harju-Jeanty**, som driver restaurangen von Knorring tillsammans med **Kim Harju-Jeanty**, har sommarstuga på Sottunga tillsammans med sin man **Jack**.

besöken inte är lika många nu kommer det fortfarande hit människor som vill diskutera, säger Enne.

Önd cirkel

Sottungas största utmaning är att få fler barnfamiljer att bosätta sig på ön. Men för det krävs arbete och bostad, vilket Sottunga inte har i dagens läge.

Margareta menar att det kan förvandlas till en önd cirkel.

–Vi har satt ett mål att få hit en barnfamilj per år och det är väl ett högt ställt mål då vi inte har några arbetsplatser eller bostäder. Finns det ena finns inte det andra. Men jobbar man för det är det realistiskt.

För att komma tillräkta med bostadssituationen köpte kommunen tre markområden i början på 2009.

–Det är svårt för utomstående att få köpa privat mark då invånarna gärna ser att marken går vidare i arv. Nu har kommunen tre tomter som skall planeras och delvis

möjligen indelas till tomter som kan säljas åt kommuninvånare som vill bygga. Men än så länge finns det inga beslut över detta, säger Enne.

Fiberkabelnät?

Pågående projekt i Sottunga är ett kommunalt avloppsnät som är på kommande. Halva holmen är redan grävd och i höst ska resten av åkrarna grävas.

Sonera planerar samtidigt att lägga ut rör för sina kablar när uppgrävningen pågår.

–Sonera har funderat förut på att lägga ett rör för kabel men det kostar en hel del och ska ju löna sig. Eftersom vi ändå gräver nu går det på ett ut och kostnaderna kan sänkas för båda. Vår modemuppkoppling är väldigt långsam och ett fungerande internet är a och o i vårt samhälle.

Vad gäller anställningar står kommunen som störst arbetsgivare på ön. Det handlar om 15 anställningar, varav skolan bjuder på flera. Inom den pri-

vata sektorn är Kjells grönsaker, vilka både importerar och exporterar grönt utanför Åland, störst.

Öns enda livsmedelsaffär, andelsbutiken Sottunga Ahl, står öppen fem dagar i veckan, men kräver 15 frivilliga för att funktionera.

–Men affären är livsviktig både för skolan och för invånarna, säger Enne.

Ställa upp

Sottungas senaste bokslut visade ett överskott på över 64.000 euro. Kommunen är i framtiden beroende av landshandelsbankerna för att se ekonomin gå runt.

–Minskar dem är det ett problem.

Sottungas invånarantal blir trefaldigt större under sommarmånaderna, men får Sottunga kommun som man vill ökar den permanenta befolkningen, vilket skulle öka skatteintäkterna och få kommunen att leva upp.

I och med arbets- och bostadssituationen vore lösningen distansarbete, säger Enne. Men för att både trivas och välkomnas i den sammanvätsade kommunen krävs det även att den nyinflyttade ställer upp på det sociala planet.

–Flyttar man hit måste man nog inse att det gäller att vara med i byggandet av kommunen. Med så få invånare märks det direkt om någon inte hjälper till.

Margareta Enne har själv, trots arbetet som direktör, exempelvis jobbat en vecka i hemvården när den anställda var på semester.

–Det var roligt och nyttigt. Jag fick en inblick i de äldres vardag här på ön, säger Enne.

Funderingar

Från och med oktober tillsätts nyvalda kommundirektören **Christer von Essen** på Ennes post, arbetet som Enne hade kunnat få men inte sökte då hon numera pendlar mellan Sottunga och fasta Finland där Pekka numera arbetar.

Nya kommundirektörens största utmaning tvekar inte Enne på.

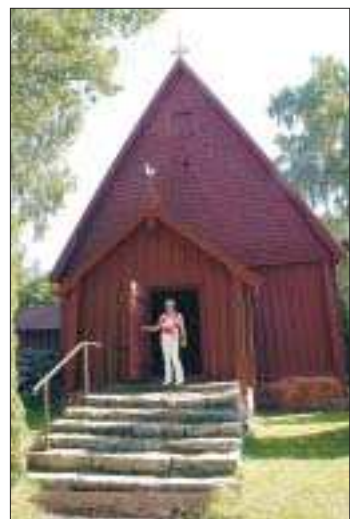
–Det är utan tvekan att få hit fler familjer med barn. Jag tror att de yngre familjerna har goda fortlevnadsmöjligheter här på ön, säger hon.

Huruvida hennes arbete är viktigt tvekar hon inte om.

–Ja, visst behövs det en kommundirektör. Förutom att det är mycket pappersjobb som någon behöver ta itu med behövs det någon att föra vidare sina funderingar kring kommunen med. Den här diskussionen behövs.

Vad anser du om en kommunsammanslagning?

–Ekonomiska frågor kanske skulle underlättas och valmöjligheterna bli fler om det är en större kommun, men oberoende stor eller liten kommun ska samma jobb utföras.

Sevärdhet. En av Sottungas välbesökta sevärdheter är den lilla träkyrkan nära färjeterminalen. Kyrkan, helgad åt Maria Magdalena, byggdes 1661 och brändes under Stora Ofreden. Återuppbyggnaden påbörjades år 1728 och sedan dess har flera renoveringar skett, den senaste 1974.

Finns kommunen om 20 år?

–I och med alla kommunsammanslagningar i Finland i dag har jag svårt att tro det i framtiden finns en kommun med under 200 invånare, det verkar otroligt. Men när det sker är svårt att säga.

På Sottunga samlas traktorerna

Det finns känslomässiga band till de gamla veterantraktorer Raul Petrell har hemma på sin gård i Sottunga.

Han brinner för sitt traktorintresse och har fullt upp med renoveringen av sin Volvo T22 från 1950.

Hemma i garaget hos Raul Petrell i Sottunga står tre gamla traktorer från 40- och 50-talet.

–Jag har haft ett stort intresse allt sedan jag var liten. Nu är jag pensionerad och ägnar stor del av min tid på renovering.

Rauls första traktor, en röd Valmet 20 från 1956, tog 1.000 timmar att renovera.

–Min mamma köpte den till mig när jag var tio, så det är lite känslor i den, säger Raul.

Världsberömd

Mitt emot Valmeten står en gammal hederlig "Grälle", en Ferguson från 1949.

–Det är en likadan Ferguson som den första traktorn som fanns på Sottunga, med trepunktslyft konstruerad av Harry Ferguson.

Harry Ferguson var bondsonen från Irland som egentligen inte alls var intresserad av jordbruk, säger Raul, men att det kanske var därför han uppfann den världsberömda konstruktionen som används än i dag.

–Trepunktslyften gör det möjligt att lyfta redskapen från marken. Det gör att traktorn kan köras även på vägarna.

Figurerade i tidskrift

Raul visar upp sitt pågående renoveringsobjekt, en Volvo T22 från 1950. Nu ska den sandblästras för att sedan målas.

–När man får den att starta är det en sån underbar känsla. Det är absolut värt all möda och pengar.

Raul är medlem i Ålands veterantraktorklubb. Förra året ställde han ut sin Valmet 20 under veterantraktorställningen i Geta, kom tvåa i pristävlingen och fick hedersutnämmande.

Sedan figurerade han i svenska traktormagasinet Traktor Power med sin Valmet.

–Jag var i Ringarum i Östergötland i våras och svängde in på traktormuséet. Där öppnade jag senaste numret av Traktor Power och på första sidan fick jag se mig själv och en bild från utställningen. Jag blev förvånad, men det var en rolig överraskning.

Turistattraktion

Till hösten, under skördefes-

Pristagare. Rauls Valmet 20 modell -56 har vunnit pris på Åland och dessutom varit med i ett svenskt traktormagasin.

ten i september, ska Raul och andra veterantraktörägare på Åland visa upp sina traktorer.

Raul hinner inte bli färdig med Volvon till dess, men ska ta med sin Valmet och Ferguson.

Nästa projekt blir att konstruera en släpvagn, vilket kan bli något av en turistattraktion på Sottunga.

–Det kan vara skojigt för gäster som kommer hit, så får de åka runt och ta sig en titt på ön från veterantraktorn. Intresset för dessa gamla traktorer är oerhört stort och det är inte på väg att försvinna, snarare tvärtom, säger Raul och återgår till arbetet.

Text och foto:
CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

I körbart skick. Det kostar pengar och tar tid att renovera traktorerna, men när de väl startar är det all möda värt, menar Raul.

Nymålade traktordelar. Pågående projekt är en Volvo T22 modell -50 vars delar nyligen målats.

Nyan-Nappet

Ålands *längsta* fisketävling på *gädda*

VINSTER FÖR 1500€

VINN

MÅNDAG 7 SEPTEMBER KL 12.00
Sista inlämningsdag för gäddor fiskade i AUGUSTI!

Nyan-Nappet är en tävling där man går ut på den längsta gäddan på sitt spö mellan första till sista september.

Pris senior (vinner en elsnurra Watersnake 34LBS + XM Quickfit Auto, en fiskeblåsar flytväst) från Båt- och Fritidsvaruhuset. Bästa junior vinner en LCD-tv 19" från Expert Welander. Andra plats i båda klasserna vinner fiskepyrlar (å 150€) från Sunes Jakt & Fritid. Tredjeplats i båda klasserna vinner ett dragpaket värd (å 100€) från Jakt- och fiskebutiken Äventyren och Fiskarboden.

TÄVLINGSREGLER, RESULTAT, BILDER, ANMÄLAN mm
se www.nyan.ax

Nappa på du också!

MÅNADS-PRISER
2 ST DRAGPAKET
Totalvärde 100€

I samarbete med:

Jakt- och fiskebutiken Äventyret Ab

SUNES Jakt & Fritid

BÅT & FRITIDS VARUHUSET
TRÄDGÅRD • LANTERUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

Nya Åland

FISKARBODEN

expert WELANDER

Folktingets nya arbetsutskott hade första mötet på Åland

För svenskan i Finland. Redo att jobba för bättre svensk service i Finland är Folktingets nya arbetsutskott. Längst fram från vänster sitter Märta-Lisa Westman, ordförande Anna-Maja Henriksson och Stefan Svenfors. Foto: STEFAN ÖHBERG

Bättre samarbete ska ge bättre service på svenska

Åland är väldigt viktigt för svenskan i Finland och en av grundbultarna i Folktingets arbete.

–Och tillsammans gör man mer än ensam, konstaterar Folktingets nya arbetsutskotts ordförande Anna-Maja Henriksson när man hade sitt första möte på Åland.

Den åländska representanten i utskottet hade dock förhinder att närvara.

Träff med lagtingsledamöter, representanter ur landskapsregeringen och åländska media stod bland annat på programmet i samband med att det nya arbetsutskottet för Svenska Finlands folkting hade sitt första möte i Självstyrelsegården i går.

Utskottets vice ordförande Steven Frostdahl (FSD) berättar att han ser Ålandsbesöket och mötet som en chans till nyöppning, där Åland och Folktinget kan hitta gemensamma frågor att driva när det gäller svenskan i förhållande till stadsförvaltningen i Finland.

–Det är en viktig markering Åland gör när man framhåller att kontakt med landskapet ska ske på svenska, det är inte onödigt gnäll, påpekar Frostdahl.

Utbyte av info

Även utskottets ordförande Anna-Maja Henriksson (SFP) lyfter fram hur viktigt samarbete är i arbetet med att bevaka svenskans ställning.

–Vi kan säkert stärka samarbetet mellan Folktinget och Åland även på tjänstemannanivå. Bland annat har vi i dag diskuterat hur vi

kan utbyta info om konkreta fall, till exempel bristen på svenskspråkiga kollektivavtal och liknande, säger Henriksson.

Ironiskt nog hade den åländska representanten i utskottet Jan Salmén (C) inte möjlighet att delta i gårdagens möte.

Mer konkret

Under gårdagens möte skulle utskottet dels göra upp planer för framtiden, bland annat utgående från de stora brister som stadsrådet konstaterar i sin uppföljning av hur språklagen följs i Finland. Men man lovar även att satsa på riktigt konkreta åtgärder.

–Vi ska göra besök hos kanslicheferna på varje ministerium för att informera och uttrycka vår oro och diskutera hur servicen på svenska kan förbättras. Det här är en fråga som i allra högsta grad gäller Åland, säger Anna-Maja Henriksson.

Ändra attityd

Folktinget vill dock inte bara ”klaga”, utan satsar även på att ändra den negativa inställning som kan finnas mot svenska språket i Finland.

På tio orter i landet kommer Folktinget att ordna så kallade Svenska veckor.

–Tanken är att Finlands-svenskan ska synas och höras även utanför kustregionerna. Det ska vara positivt attitydskapande, säger utskottets sekreterare Stefan Svenfors.

Märta-Lisa Westman, som även är ny ordförande för utbildningsutskottet, lyfter fram vikten av att locka

Fakta/Folktinget

■ Folktinget representerar finlandssvenskarna och har till uppgift att bevaka våra intressen.

■ Det finns en lag om Folktinget (1331/2003) och verksamheten delfinansieras i statsbudgeten.

■ Alla riksdagspartier med svensk verksamhet är med i Folktinget.

■ Folktinget ger utlåndan till olika myndigheter, deltar i lagberedningsarbete, publicerar utredningar och broschyrer, informerar om det svenska i Finland och arbetar

för positiva attityder till tvåspråkigheten och svenskan i Finland.

■ Folktinget samarbetar med Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt för bättre vård på svenska.

■ Efter Folktingets session i Raseborg tidigare i år utsågs ett nytt arbetsutskott. Det sammanträdde för första gången i går i Mariehamn. Representant för Åland är Jan Salmén (C). Han var deltog dock inte i gårdagens möte på grund av resa. (ab)

Vårdparlör succé bland finsk personal

■ –En positiv attityd till svenskan inom vården är något vi har jobbat mycket med och vår handbok har blivit något av en succé, berättar utskottsmedlemmen Britta Lindblom (FSD).

”Jag är här för dig” heter den lilla ordboken som är tänkt att finskspråkig vårdpersonal kan ha i fickan och sedan enkelt kunna ta fram om ordförrådet tryter i sam-

finskspråkiga att lära sig svenska.

–Om man vet att ett språk kommer att behövas i det framtida jobbet blir man ju motiverad att lära sig. Den försämring i svenskspråkig

service som ni på Åland märkt av på senare tid har vi känt av redan tidigare, säger hon.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

RIKSNYTT

Rättstvist. Finnair fick rätt i tingsrätten, men inte i hovrätten. Foto: JONAS EDSVIK

Tvingas ersätta kund för strejkstörningar

HELSINGFORS. Finnair har förlorat en rättstvist om förseningar i samband med en strejk. Helsingfors hovrätt har dömt till en kunds fördel och Finnair ska betala ut 400 euro.

Konflikten gällde ett flyg från Barcelona till Helsingfors. Passageraren fick inte plats i planet, eftersom de som drabbats värst av strejken flögs hem först.

Hovrätten ansåg att kunden som drog Finnair inför rätta hade stoppats från att gå ombord på planet. Det skedde mot hans vilja. Därmed blev bolaget ersättningsskyldigt, anser hovrätten. Då ärendet behandlades i tingsrätten förkastades mannens krav.

Tio timmars väntan

Mannen som nu får ersättning skulle flyga hem från Barcelona till Helsingfors sommaren 2006. Han checkade in till flighten i god tid, men fick inte gå ombord på planet. Han flögs hem se-

nare, men blev ungefär tio timmar försenad.

EU-regler slår fast en viss ersättningsnivå då planet är överbokat, alltså då flygbolaget sålt fler biljetter än det finns platser. Rättsprocessen har mest gått ut på att reda ut om överbokningsskyddet gäller i ett fall där en strejk finns i bakgrunden. Tingsrätten ansåg att mannen inte skyddas av överbokningsreglerna.

Hovrätten anser att reglerna kan tillämpas även då orsaken till att passageraren inte kom ombord inte är rent kommersiella.

Konsumenttvistenämnden har tidigare tagit ställning till fallet. Den rekommenderade att Finnair betalar ut 400 euro, men företaget vägrade.

Enligt reglerna om överbokning kan ersättningen vara mellan 250 och 600 euro, beroende på flygsträckan.

Mannen fick hjälp av en jurist från Konsumentverket i rätten. Finnair dömdes också att betala juristens kostnader. (FNB)

Gestrin leder Östersjö-samarbetet

HELSINGFORS. Riksdagsledamot Christina Gestrin (SFP) återvaldes på söndagen till ordförande för det parlamentariska Östersjösamarbetet (BSPC).

Valet fattades av den 18:e parlamentariska Östersjökonferensen som är som bäst samlad i Nyborg i Danmark. Parlamentariker från hela Östersjöregionen deltar i konferensen.

Gestrin säger att BSPC under hennes mandat ska fortsätta arbetet med att få regeringarna och parlamenten i regionen att godkänna Helcoms aktionsplan för Östersjön. Avsikten med aktionsplanen är att havsmiljön ska återställas till en god ekologisk nivå före år 2021 och att alla Östersjöländer ska ha en nationell handlingsplan före år 2010. (FNB)

Däck kollas i hela landet

HELSINGFORS. Höstens däckrazzior inleddes i hela landet på måndagen.

Under veckans lopp mäter polisen spårjupen på däck och delar ut information om hur däckens skick påverkar styrbarheten.

På hösten försöker många bilister ofta köra slut på sina somrardäck inför vinterdäckssäsongen. Polisen påminner om farorna med slitna däck: risken för vattenplaning ökar i takt med att spårjupet minskar. Spårjupet ska enligt lagen vara minst 1,6 millimeter, men

rekommendationen är minst 4 millimeter. Dåliga däck påverkar också bromssträckan vid regn rejält.

Förutom spårjupet är det också viktigt att kolla däcktrycket. Fel tryck i däcken ger klart sämre vägegenskaper.

Däckkampanjen ordnas av Bildäcksförbundet, Trafikskyddet och polisen och pågår till fredag. (FNB)

Östersjöfisk ska undersökas

HELSINGFORS. Östersjöfisken och fiskarna i insjöar hamnar under lupp. Halterna av skadliga ämnen i fisk ska undersökas i projektet EU-fisk II, lett av Livsmedelssäkerhetsverket Evira.

Man ska ta prover på fisk, och kontrollera om det finns skäl att ändra rekommendationerna om fiskkonsumtion.

Dessutom kommer EU-kommissionen att ha nytta av resultaten då den år 2011 behandlar ett regelverk som i Sverige och Finland tillåter försäljning av Östersjöfisk vars halter av dioxin och PCB överstiger de maximala halterna som gäller för annan fisk.

Forskarna undersöker bland annat dioxinhaltarna i fisk av olika åldrar och storlek. Man jämför halterna på art- och områdesnivå i både Östersjön och insjöarna.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Institutet för hälsa och välfärd samt Finlands miljöcentral deltar i forskningsarbetet och finansieringen av projektet. Även Jord- och skogsbruksministeriet ger projektet pengar. (FNB)

ERBJUDANDEGARANTI
PÅ K-PLUSA-ERBJUDANDEN
ALLTID MINST -10%

förmån
Gäller med Plussa-kortet
på K-supermarketerna

SEPTEMBER
*Förmånerna gäller
till 30.9.2009*

HK BLÅ LÄNKKORV 500-580 g (3,00-2,59 kg) begr. 1 sats/hushåll 3⁰⁰ 2 förp. utan kort 4,78/2 förp. (4,78-4,12 kg) styckevis 2,39 förp. -37% Förmån med K-Plussa-kort	Valio OIVARIINI 600 g (4,98 kg) 2⁹⁹ ask utan kort 3,75/ask (6,25 kg) -20% Förmån med K-Plussa-kort	Atria BASTURÖKT SKINKA och KOKT SKINKPÅLÄGG 350 g (7,14 kg) 5⁰⁰ 2 förp. utan kort 5,78-6,38/2 förp. (8,26-9,11 kg) styckevis 2,89-3,19 förp. -13-21% Förmån med K-Plussa-kort
Danone FRUKTYOGHURT 175 g (2,29 kg) 2⁰⁰ 5 brk utan kort 2,45/5 brk (2,80 kg) styckevis 0,49 brk -18% Förmån med K-Plussa-kort	Saarioinen MIKROSOPPOR 300 g (5,83 kg) 3⁵⁰ 2 askar utan kort 4,38/2 askar (7,30 kg) styckevis 2,19 ask -20% Förmån med K-Plussa-kort	Valio RIVEN OST emmental, pizza och mozzarella 150 g (13,33 kg) 4⁰⁰ 2 pås. utan kort 4,50/2 pås. (15,00 kg) styckevis 2,25 påse -11% Förmån med K-Plussa-kort
Saarioinen STORA KARELSKA PIROGER 9 st./585-630 g (3,40-3,16 kg) 1⁹⁹ påse utan kort 2,69/påse (4,60-4,27 kg) -26% Förmån med K-Plussa-kort	PÍRKKA MARINERAD STRIMLAD LAX citron, ört och gräddig, 250 g (10,00 kg) 5⁰⁰ 2 askar utan kort 5,98/2 askar (11,96 kg) styckevis 2,99 ask -16% Förmån med K-Plussa-kort	Vaasan 100% RÅG 6 st./400 g och RÅGBRÖD skivat 420 g (3,98-3,79 kg) 1⁵⁹ påse utan kort 1,95/påse (4,88-4,64 kg) -18% Förmån med K-Plussa-kort
Findus WOK- och STEKGRÖNSAKER djupfrysta 400-500 g (4,17-3,33 kg) 5⁰⁰ 3 pås. utan kort 6,57-7,77/3 pås. (4,38-5,76) styckevis 2,19-2,59 påse -23-25% Förmån med K-Plussa-kort	Knorr Lasagne och Lasagnette INGREDIENSER 200-273 g (12,50-9,16 kg) 500 5⁰⁰ 2 förp. utan kort 5,78-5,98/2 förp. (14,45-10,59 kg) styckevis 2,89-2,99 förp. -13-16% Förmån med K-Plussa-kort	Felix Maku SKIVAD GURKA 560/300 g (4,63 kg) 1³⁹ brk utan kort 1,59/brk (5,30 kg) -12% Förmån med K-Plussa-kort
LambWeston POMMES FRITES skruv- och rutformade 600 g och kryddad PARISERPOTATIS 425 g (5,06-3,58 kg), djupfryst 2¹⁵ påse utan kort 2,39-2,59/påse (5,62-4,32 kg) -10-16% Förmån med K-Plussa-kort	Marli Vital SAFTDRYCKER 1 lit. (1,00 lit.) 3⁰⁰ 3 brk utan kort 3,87/3 brk (1,29 lit) styckevis 1,29 brk -22% Förmån med K-Plussa-kort	Estrella CHIPS 250-300 g (7,56-6,30 kg) 1⁸⁹ påse utan kort 2,39/påse (9,56-7,97 kg) -20% Förmån med K-Plussa-kort
Jyväshyvå KEXPÅSAR 450-500 g (5,53-4,98 kg) 2⁴⁹ påse utan kort 3,05-3,35/påse (6,10-7,44 kg) -18-25% Förmån med K-Plussa-kort	Carte d'Or GLASS 450 ml och 900-1000 ml (6,64-2,99 lit) 2⁹⁹ ask utan kort 3,69-3,99/ask (8,20-3,99 lit) -18-25% Förmån med K-Plussa-kort	Fazer Jumbo GODISPÅSAR 350-400 g (5,71-5,00 kg) 4⁰⁰ 2 pås. utan kort 4,58/2 pås. (6,54-5,73 kg) styckevis 2,29 påse -12% Förmån med K-Plussa-kort

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”Jämlikhetssträvandena präglar hela samhället och det vore konstigt om det inte också var en del av sportjournalistiken [och] i valet mellan likvärdiga idrottsprestationer är det vår ambition att prioritera damerna.

LARS LUNDSTRÖM, SPORTCHEF PÅ GÖTEBORGS-POSTEN.

Nära, nära för Danielsson

Tog sitt andra silver för året i Junior Dragster

MOTORSPORT. Kevin Danielsson tog i helgen FM-silver i Junior Dragster när serien avslutades i Alastaro. Men han var bara en hårsman från guldet. –Det hängde i luften ända fram till finalen, säger pappa Jan.

Det stod mellan Kevin Danielsson och Patrik Kivinummi. Och det slutade med seger för Kivinummi i såväl helgens final som i den totala FM-serien.

I Alastaro kvalade Danielsson in som sexa bland 23 tävlande men åkte sedan ut i kvartsfinalen.

–Det buggade i starten och han kom helt enkelt inte iväg. Så han förlorade den repen medan värsta konkurrenten Patrik Kivinummi vann hela tävlingen. Men allt hängde på finalen och hade han förlorat så skulle Kevin ha vunnit, säger Jan Danielsson.

”En grym sport”

I slutändan skiljde det bara 99 poäng mellan Danielsson och Kivinummi. Inte så mycket med tanke på varje vunnen runda ger 100 poäng. Så om Danielsson vunnit i kvarten hade guldet varit hans med en poängs skillnad.

Istället fick han stå vid sidan om och se sig besegrad när Kivinummi körde in som etta i.

–Han hoppades så klart att Kivinummi skulle torka, det är inte frågan om någonting annat. Men att bli tvåa i två serier – han blev ju tvåa för två veckor sedan i Toyo

Bra säsong. Kevin Danielsson, till vänster, var bara 99 poäng efter FM-vinnaren Patrik Kivinummi och det har varit en bra säsong för Danielsson. På bilden, till exempel, höjer han bucklan efter sin seger i Kalajoki. Bredvid honom Marco Raisvuori som då kom tvåa.

Foto: PRIVAT

Scandinavian – får man vara nöjd med. Han hade som målsättning att bli bland de tre bästa i båda serierna så målet är ju uppnått, säger pappa Jan.

Aven om det kändes lite surt precis efter helgens final.

–Först var känslan: Va fan, det var så nära. Men det är en grym sport och en ska alltid bort.

Förra säsongen blev Danielsson femma i FM-serien men redan 2004 blev han finsk mästare. Däremellan körde han mest i Sverige på grund av ändrade regler

i Finland. Nu har han två år kvar som förare i Junior Dragster.

Hur firar man en silvermedalj i FM-serien?

–Det blev väl en god middag på vägen hem men mycket mer än så var det inte, säger Jan.

För Bo Nylund blev det en elfteplats i Stock/Super Stock

efter en 18:e plats i helgens kval och sedan förlust i den första rundan. Även Henrietta Hellström, i Pro ET, åkte ut i den första rundan efter en åttondeplats i kvalet. Hon slutade på en tolfteplats totalt.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Dragracing-silver till Lindberg

Silverbilen. Som snabbast körde Patrick Lindberg 9,19 sekunder på 402 meter med sin Volvo 142.

Foto: PRIVAT

MOTORSPORT. Patrick Lindberg slutade på en andraplats i Mälardalen Open som avslutades med den fjärde och sista deltävlingen 22-23 augusti. Lindberg tävlar i klassen 10,5” och i den sista tävlingen tog han sig

ända till en semifinalplats.

Även Jocke Nordman tog sig till semifinal medan Mikael Hultgren och Mikael Holmström åkte ut i den första rundan. Hultgren slutade fyra i cupen, endast två poäng efter Nordman. (jl)

Nyan rättar

■Det var FC Offside som vann med 6-2 över Lemländers i herrarnas motionsserie

division II och inte tvärtom som vi skrev i gårdagens tidning.

IFK testar två anfallare

FOTBOLL. IFK Mariehamn testar två anfallare den här veckan. Det rör sig om **Vadim Mashkov**, 21, som spelar i Smena Zenit S:t Petersburg och **Josimar de Rosa**, 20, från Brasilien.

Smena Zenit S:t Petersburg kan ses som storklubben Zenit S:t Petersburgs farmarklubb och laget spelar i den tredje högsta divisionen i Ryssland. Mashkov har dessutom erfarenhet från Rysslands U19-landslag.

de Rosa har den senaste månaden tränat med Assyriska som ligger på en femteplats i Superettan. Hans senaste klubb i Brasilien var Internacional de Santa Maria.

Eventuellt deltar de båda i fredagens träningsmatch mot Gefle IF. (jl)

Storvreta kryssade mot SSV

INNEBANDY. Hannes Öhman gjorde inga mål för sitt Storvreta IBK när laget i fredags spelade 4-4 i en träningsmatch mot det finska mästarlaget SSV från Helsingfors.

Däremot stod Öhman för två strutar i torsdagens träningsmatch mot schweiziska Chur Unihockey som Storvreta vann med 5-3. Storvreta avslutade så med ytterligare en träningsmatch i lördags och då blev det förlust mot Falun med 6-7.

I den avslutande matchen ställde Storvreta upp med ett ungdomsbetonat lag och det är oklart hur mycket speltid Öhman fick. (jl)

Sjölund uppmärksammas i TV

FOTBOLL. Ikväll klockan 21.00 sänder FST5 ett reportage om **Annica Sjölund** i Sportmagasinet. Reportaget handlar om Sjölund och **Jessica Julin** som delar rum under det pågående EM-slutspelet.

Programmet bjuder dessutom på ett reportage om **Pia Sundhage** och **Hege Riise** som tillsammans är ansvariga för USA:s damlandslag. (jl)

Söderlund tog över ledningen

FOLKRACE. Bo-Erik Söderlund tog över ledningen i Ålunds cupen i folktrace efter att ha kört ihop 23 poäng i dagens tävling på en lerig och hal bana i Vessingsboda.

Söderlund placerade sig tvåa i seniorfinalen, efter **Magnus Lund** och före **Leif Ask**, som inför dagens tävling ledde totalen. Söderlund har nu totalt 96 poäng, Ask har 94 och trea totalt är **Tobias Björkman** på 89 poäng.

I juniorens A-final vann **Cecilia Söderlund** före **John Andersson**. Trea var **Andreas Nordas**.

Söderlund körde idag ihop 22 poäng. Cupledaren Andersson körde ihop 21 och ligger nu totalt på 108 poäng, Söderlund har 97 poäng och **Susanna Söderlund** ligger trea på 77 poäng.

En deltävling återstår. Den körs 19 september. (ml)

Röda Korset mÅngfaLd! på Åland

TRÄFFA SPELARN I IFK MARIEHAMN

ONSDAGEN DEN 2: A SEPTEMBER KL. 18.30 WIKLÖF HOLDING ARENA

IFK Mariehamn är en av Ålands mest mångkulturella arbetsplatser. Röda Korset och IFK Mariehamn ordnar en kväll för allmänheten tillsammans med spelarna. Vuxna och barn ges möjlighet att träffa spelarna för en pratstund, lära sig fotbollstricks och första hjälpen. Evenemanget är gratis. Välkomna!

ÅLANDS SKÖTBÅTSFÖRENING RF
ordnar

WM i hindersegling

lördagen den 5 september kl. 15.00 med start i Skötbåtshamnen
Välkomna!
Styrelsen

IFK 1919
SPELA BINGO med lyckotavla

På Paf Casino på Torggatan 14 alla TORS DAGAR kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ – 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Fyra friidrottsguld i Täby Open

FRIIDROTT. Det blev fyra segrar för IF Åland under helgens Täby Open utanför Stockholm. Allra bäst gick det för Lucas Mattsson som vann både i höjdhopp och i kula.

Lucas Mattsson, P15, vann höjdhoppet på 1.70 meter vilket var 15 centimeter högre än tvåan **Christian Lundström** från Turebergs FK. Mattsson missade sedan på 1.72 men det blev ändå personligt rekord med tio centimeter.

Lika klar var segern i kula där Mattsson stötte 11.55 meter – mer än två meter längre än tvåan **Anton Snällfot** från Hässelby SK.

Den tredje segern i Täby gick till **Jacob Söderman**, P11, som hoppade 1.34 i höjdhoppet. Samma höjd som tvåan **David Appelgren** från Tyresö FK, men med färre rivningar.

Seger blev det även för TF Ålands stafettlag i 4x100 meter för flickor 15 år. Tiden landade på 55.94 och i laget ingick **Bim Svensson**, **Elisa Gustafsson**, **Annette Rydell** och **Julina Jansson**.

–Det blev en del del fina resultat och placeringar trots den rätt kraftiga vinden – motvind i sprintloppen, hälsar tränaren **Claes Hellström**.

Förutom de fyra gulden blev det ett silver och fem brons till Åland och samtliga resultat finns här intill. (jl)

Storseger. Lucas Mattsson klarade 170 centimeter i höjd och tog hem P15 med 15 centimeter.

Foto: CLAES HELLSTRÖM

Guld i stafett. IF Ålands F15 vann stafettguld på 4x100 meter och på bilden har Bim Svensson precis lämnat över pinnen till Elisa Gustafsson. Foto: CLAES HELLSTRÖM

FRIIDROTT	
Täby Open, 29-30 augusti, åländska resultat.	
P11, 60, häck: 3) Jacob Söderman, IF Åland, 12.13.	F10, längd zon: 6) Sofia Södergårdh, IF Åland, 3.57.
P11, bollkast: 3) Jacob Söderman, IF Åland 36.16.	F9, 60m: 6) Amanda Gustafsson, IF Åland, 10.21.
F15, 100m: 5) Elisa Gustafsson, IF Åland, 14.32, 6) Bim Svensson, IF Åland, 14.62.	F9, längd zon: 5) Amanda Gustafsson, IF Åland, 3.53.
F15, spjut: 3) Anette Rydell, IF Åland, 21.61.	F9, bollkast: 9) Amanda Gustafsson, IF Åland, 15.41.
F13, 60 m häck: 7) Lisa Mattsson, IF Åland, 11.64.	P15, höjd: 1) Lucas Mattsson, IF Åland, 1.70.
F13, spjut: 4) Lisa Mattsson, IF Åland, 22.52.	P15, kula: 1) Lucas Mattsson, IF Åland, 11.55.
F10, 60m: 3) Sofia Södergårdh, IF Åland, 9.71.	P11, 60m heat 2: 4) Jacob Söderman, IF Åland, 10.13.
	P11, 800m heat 1: 6) Jacob Söderman, IF Åland, 2.47,37.
	P11, höjd: 1) Jacob Söderman, IF Åland, 1.34.
	P11, längd zon: 6) Jacob Söderman, Åland, 4.05.
	F15, 80m häck: 2) Elisa Gustafsson, IF Åland, 15.32.
	F15, höjd: 3) Anette Rydell, IF Åland, 1.40, 5) Elisa Gustafsson, IF Åland 1.40.
	F15, kula: 4) Anette Rydell, IF Åland, 8.11.
	F15 4x100m: 1) IF Åland, 55.94.
	F13, 80m heat 1: 6) Lisa Mattsson, IF Åland, 12.52.
	F13, 80m heat 2: 5) Paulina Pellas, IF Åland, 12.49, 6) Lina Mattsson, IF Åland, 12.99.
	F13, 800m: 8) Lisa Mattsson, IF Åland, 2.55,03, 9) Paulina Pellas, IF Åland, 2.55,23.
	F13, höjd: 5) Lina Mattsson, IF Åland, 1.34.
	F13, längd zon: 9) Paulina Pellas, IF Åland, 4.28, 16) Lisa Mattsson, IF Åland, 4.01.
	F13, kula: 4) Lisa Mattsson, IF Åland, 8.50.
	F13, 4x80m: 4) IF Åland 46.95, Linn Gustafsson, Paulina Pellas, Lina Mattsson, Lisa Mattsson.
	F12, 80m heat 1: 3) Linn Gustafsson, IF Åland, 12.19.
	F12, längd zon: 10) Linn Gustafsson, IF Åland, 4.19.
	F12, kula: 9) Linn Gustafsson, IF Åland, 7.38.

På väg till Sofia. Tony Asumaa dömer VM-kvalmatchen mellan Bulgarien och Montenegro nu på lördag. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Asumaa mot sin tionde landskamp

■FOTBOLL. Tony Asumaa har fått ännu ett ärofyllt uppdrag som huvuddomare. Den här gången ska han döma VM-kvalmatchen mellan Bulgarien och Montenegro som spelas nu på lördag i Sofia.

Matchen spelas på Vasil Levski National Stadium, som har en publikkapacitet på 43.632 personer, och börjar 20.30. Bulgarien har en viss chans att ta sig vidare från grupp 8 medan Montenegro knappast har något med de översta placeringarna att göra.

Italien leder gruppen på 14 poäng före Irland på 13 och just Bulgarien på 8 poäng. Men Bulgarien har en match mindre spelad än Irland och kämpar kanske närmast och andraplatsen som kan ge en play-off plats.

Lördagens match blir Asumaa:s tionde landskamp vilket placerar honom på en delad femteplats, tillsammans med **Anders Mattsson**, i statistiken över antalet dömda A-landskamper genom tiderna för finländska domare.

Övriga i teamet är assisterande domarna **Jukka-Pekka Koskela** och **Esa Vehviläinen** medan **Jouni Hyytä** är fjärde-domare. (jl)

Joker Darts inledde med tre segrar

■DART. Joker Darts damer vann sina två inledande matcher i FM-darten som började på hemmaplan i lördags. För herrarna blev det en vinst och en förlust.

Damerna spelar i division I och de besegrade såväl Hertas DC från Vanda som MPD Helsingfors med 4–2. **Gun-Gerd Lindberg** och **Viveca Sjöberg** stod för två segrar vardera medan **Sandra Karlsson** förlorade sina båda matcher.

Mot Helsingfors vann **Veronica Lampén** sina matcher medan både **Lilian Lampén** och **Gun-Gerd Lindberg** spelade 1–1.

I herrarnas division II blev det förlust mot Salo Darts med 0–8 men sedan spelade ålänningarna upp sig och samma uppställning vann över AHDC med 6–2. **Andreas Sjöberg** och **Kim Brandt** stod för vars två segrar medan **Leonard Lindberg** och **Ingo Snällström** spelade 1–1.

Nästa omgång är den 19 september och då spelar återigen damerna hemma medan herrarnas spelar i Åbo. (jl)

Nicolas Kivistö lämnar Haka

■FOTBOLL. Nicolas Kivistö tränar inte längre med fotbollsligalaget Haka. Ligafemman och 21-åringen har sagt upp kontraktet i samförstånd trots att det också täckte nästa säsong.

Kivistö har bara gjort sex ligamatcher för Valkeakoski-klubben i år. Han genomgick en mindre knäoperation nyligen. Rehabiliteringen uppges ha gått enligt planerna. (FNB)

Nyan rättar

■Ålandscupen i dressyr rids i tre olika serier och de som fick pris i respektive serie var: Lätt C-Cia Langebro, lätt B-Lena Laitinen och lätt A-Mia Andersson.

I gårdagens tidning blev det fel information.

Sportens kom ihåg

■ **Agility.ax:** Ordnar inofficiell hundutställning 12 september. För mer info gå in på vår hemsida www.agility.ax eller kontakta maria 040-5147954, maria.abonde@pp.inet.fi eller Lillan 0400-805816, lillan@aland.net.

■ **Föglö jvf:** Ålands fiskföräldrings vandringpris på älg 20 skott + lag och frigevär, lördag 5 september 11.30.

■ **IFK Mariehamn-bowling:** Träningarna börjar tisdagar 19.00-20.00, torsdagar 18.30-20.00. Damer onsdagar 17.00-18.00. Alla upp. Allt börjar from 1 september.

■ **IFK Mariehamn-simning:** Lediga platser finns. Kontakta gruppkoordinator Beatrice Gustafsson tel 040 589 4510/e-post bea.gustafsson@aland.net

■ **Mariehamns Seglarförening:**

Septemberpokalen, lyssegling cirka 15 Nm för kölbåtar lördag 5 september. Anmälan från 11.00 vid MSF klubblokal, första start 12.00, därefter jaktstart.

■ **MLK-tennis:** Det finns fortfarande platser kvar till juniorträningarna på Bollhalla. Träningar mån-fre 14.00-16.00 Frågor/anmälan tel 23337 (vardagar 10.00-14.00).

■ **MLK-tennis:** Vuxenkurs i tennis på Bollhalla. Torsdagar 18.00-19.00 eller 19.00-20.00. Start 3 september. Omfattar 8 veckor, tränare är Magnus Hjulström. Frågor/anmälan tel 23337 (vardagar 10.00-14.00).

■ **MPF-bowling:** Träningar måndagar 12.00-14.00, torsdagar 12.00-15.00 med början måndagen den 31 augusti 12.00.

Karl-Johan Sommarström, LIF, 2.038, 3) Rasmus Donner, LIF, 1.996, 4) Victor Didriksson, IFK, 1.540, 5) Tobias Eriksson, JIK, 1.512, 6)

Gustav Didriksson, IFK, 1.247. **Herrar 19 år:** 1) Andreas Henriksson, IFFK, 1.500.

Herrar 17 år: 1) Oscar Didriksson, IFK, 1.671. **Pojkar 15 år:** 1) Joel Thölix, JIK, 2.188. **Damer:** 1) Sandra Lönn, FUIA, 1.183.

FRIIDROTT
Castorama, Bengtsböle IP, 23 augusti.
Herrar: 1) Ove Lehto, FUIA, 2.517 poäng, 2)

Snabb. Trots sin ålder gör "Lemland 1934" fina 14 knop på sjön.

Foto: PRIVAT

En 75-åring som gör 14 knop

En 30 fot lång lemlänning hinner in bland bidragen i Nyans sommartävling om den vackraste båten.

Läraren Birger Enroos, född 1904 på Björke i Lemland Järsö, beställde en snipa år 1934.

–Han var lärare i Pernå fiskarskola där båten byggdes för honom och användes som färdbåt mellan Lemland och Pernå, berättar nuvarande ägaren Matts Hinder som lämnat in bidraget.

Båten låg senare upplagd i många år, men fick nytt liv

som utfärdsbåten "Gigarren" i Eckerö hos familjen Paul Hartwik. Matts Hinder köpte den sedan tillbaka till Lemland och döpte den sedermera till "Lemland 1934" vilket alltså står för byggnadsår och hemkommun.

–Snipor har man ju inte för att dom är snabba men den här toppar exakt på otroliga 14 knop med en 45 hk BMW-diesel och det gör den utan några som helst lyft- eller trimplan, på tomgång blir det fem knop. Det var ju viktigt att båten var i tiden snabb för de långa båtferderna mellan hemmet i Lemland och Pernå i Östra Nyland, säger han om sin 30 fot långa båt.

Den 75 år gamla snipan har

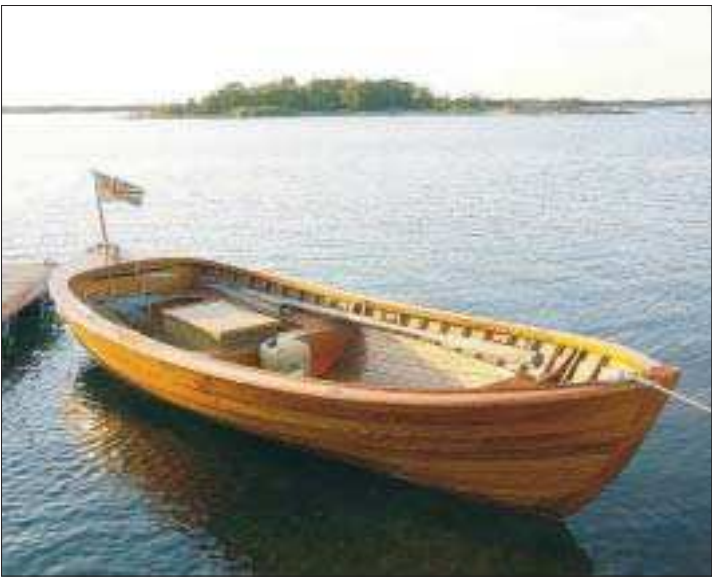

genom årens lopp alltid haft ett båthus vilket hållit den i skick.

–Många båtar har det blivit under årens lopp men "Lemland 1934" kommer jag inte att byta bort–så härlig är den på sjön och annars också, säger Hinder.

Nyans sommartävling Ålands vackraste båt går nu mot sitt slut. I dag är sista tävlingsdagen, så är du snabb hinner du lämna in ditt bidrag.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Stannat. Hon byggdes på Föglö och finns där än, denna vackra träsnipa.
Foto: PRIVAT

En snipa som stannat i Föglö

Den här snipan byggdes för 21 år sedan i Föglö och har stannat i kommunen sedan dess.

Sven Villiers byggde snipan på bilden år 1988 i Sanda skola på Föglö. Innan sin bortgång drev han ett finsnickeri i skolan med sin bror Hans, som fortsatt med verksamheten.

–Denna båt är väl närmast att betrakta som en möbel, så fin är den i alla detaljer, säger Sten-Anders Fellman som skickat in bidraget.

I dag ägs snipan av Roger Fellman i Föglö Horsholma. Han köpte snipan av Sven Villiers redan efter en säsong och har vårdat den sedan dess.

MALIN TILLSTRÖM

Sundssnipa. På fördäcket snipans byggare Hannes Henriksson och brodern Henry Henriksson står akteröver.
Foto: PRIVAT

Hannes sista snipa

Hannes Henriksson från Sund, Prästö har byggt snipan, som inte har något namn. Den ägs och används av bröderna Hannes och Henry Henriksson.

–Hannes har byggt ett femtiotal snipor, men den här som han byggde 1992 är nog den sista, berättar Henry Henriksson.

KATARINA GÄDDNÄS

► SÄLJES

FÖRETAG TILL SALU

Unikt tillfälle för en driftig person!

Företagets verksamhetsområde är livsmedelsproduktion, catering och försäljning av livsmedel.

Företaget är väl inarbetat och har en fast kundkrets.

Intresserade bedes vänligen kontakta

Uotila & Mattsson Ab
Gunnar Mattsson tel. 13 366

► ÖVRIGT

Nya elleveransvillkor på Åland

Den 1 oktober 2009 börjar de uppdaterade och av Ålands landskapsregering den 23 juni godkända anslutnings-, nättjänst, elförsäljnings- och elleveransvillkoren gälla för elkunder anslutna till Ålands Elandelslags och Mariehamns Stads Elverks distributionsnät. Villkoren ersätter tidigare villkor från år 2000. Dessutom har nya anslutnings- och nättjänstvillkor för elproduktion tagits fram.

För vidare info vänligen kontakta oss via nedanstående telefonnummer och adresser

De väsentliga förändringarna är:

- förändringar föranledda av ändrad åländsk ellagstiftning
- förtydliganden gällande ingående av elleveransavtal
- förändringar med avseende på åländsk fjärravläsning av elmätare
- förtydliganden gällande förfallodag, prisavdrag, skadeersättning

Ålands Elandelslag
Godbyvägen 193
AX-22100 Mariehamn
Tel: +358 (0)18 39 250
E-post: info@el.ax
www.el.ax

Mariehamns Stads Elverk
Elverksgatan 1
AX-22100 Mariehamn,
Tel: +358 (0)18 5310
E-post: elinfo@mariehamn.ax
mse.mariehamn.ax

DELGIVNING

Ålands Elandelslag söker om miljötillstånd för utläggande av kabel på fastigheterna Sandgrunden 76-442-1-0, Statens skogsmark 76-893-5-1, Lökskär 76-437-1-0, Torp 76-422-876-1, Kobbaklinter 170-440-2-6 och samfällda vattenområde 170-876-3-0 inom Hammarland och Jomala kommuner.

Ansökan finns utlagd vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli under tiden 1 - 22 september 2009.

Inom samma tid har envar rätt att skriftligen yttra sig över ansökan till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Norragatan 17, 22 100 Mariehamn.

Sakägare delges endast genom denna annons i enlighet med 13 § LL (2008:124) om miljöskydd.

► SÄLJES

BOSTADSTOMT

ca 5000 m² centralt i Söderby Lemland.
Tel 0457 3135 375

► ÖVRIGT

STÄNGT
t.o.m 15 september.

► LEDIGA PLATSER

Ledig tjänst
Sjukskötare
Läs mer:
www.ahs.ax eller
www.ams.ax

nyan.ax

Du kan förändra
afrika.ax

100 kg majs för 20€
Inbetalning på konto:
203218-21939
Märk: Majs
Tillstånd 271 K14

TV-programmet

tisdag 1 september

7.00 Rapport [99265]
7.07 Regionalt [202999130]
7.28 Gomorron Sverige [390708710]
10.30–13.00 UR [8986197]
13.00 Rapport [39826]
13.05 Seriestart: Öringfiske jorden runt (R) [325062]
13.35–14.35 Människor vid Bräkneån (R) [7600246]
14.40 Elkland (R) [1441807]
15.40 Kungsgatan [9736807]
FILM Svenskt drama från 1943. I rollerna: Barbro Kollberg, Sture Lagerwall, Erik Forslund. Regi: Gösta Cederlund.
17.00 Rapport [16352]
17.05 Gomorron Sverige [579265]
17.55 Fader, sonen och hus-hållerskan (R) [5772130]
18.55 Sportnytt [6687998]
19.00 Rapport med A-ekonomi [44913]
19.10 Regionala nyheter [5963623]
19.15 Säsongstart: Go'kväll [898197]
 Magasin. Dansproffen David och Malin Watson lär gästerna Gunilla och Bertil Hedman från Luleå att dansa cha cha cha. Reportern Sara Kempe tar tittarna med på en resa till Korsika. En vacker och äventyrlig ö i Medelhavet, kvällens avsnitt handlar om öns historia. Programledare: Beppe Starbrink.
20.00 Kulturnyheter [70352]
20.15 Regionala nyheter [4949623]
20.30 Rapport med A-ekonomi [88]
21.00 På spåret – Oldsbergs favoriter [60555] Radarparet Ingvar Oldsberg och Björn Hellberg tittar tillbaka på sina 19 säsonger med På spåret. De minns gemensamma tagresor, höjdpunkter och stickspår och utlovar en kavalkad av klipp från åren som gått. Även 2/9, 5/9.
22.00 Höst och vinter [2076915]
0.15 Kulturnyheter (R) [6539579]
0.30 Seriestart: Livvakterna (R) [5006024] 1 av 10.
1.30 På kabaret med Patricia Kaas (R) [2475192]
2.25–7.00 SVT24 [11057666]

15.50 Modehuset Chanel (R) [5006333]
16.20 Snabbare än snabbmat (R) [6861913]
16.50 STCC (R) [6851536]
17.20 Fotbollskväll (R) [54642]
17.50 Säsongstart: Perspektiv [34505]
 Även 5/9.
18.20 Nyhetstecken [2399420]
18.30 Oddsat [88420]
18.45 Utiset [358064]
19.00 Historien om NASA (R) [23791]
 Brittisk dokumentärserie från 2009.
19.55 Rapport [8464866]
20.00 Vem vet mest? [1623]
 Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 6/9.
20.30 Out of practice (R) [49994]
 Amerikansk komediserie från 2005. Del 14 av 22. Stewart och Lydia tvingas till sin fasa, och Reginas glädje, föreställa gifta när en gammal vän till familjen anländer. Även 5/9.
20.55 Tveka aldrig (R) [9405333]
21.00 Dr Åsa [2975]
 Hälsomagasinet. Del 3 av 8. Kroppens klocka. Visste du att man får mest muskler av att träna kl 17 på eftermiddagen? Även 3/9, 5/9.
21.30 Debatt [1246]
 Del 3 av 17. Programledare: Belinda Olsson. Även 2/9, 5/9.
22.00 Aktuellt [8159]
22.30 Svenska dialektmysterier (R) [6230] Svensk språkserie från 2006. Del 4 av 8. Stockholm. Hur pratar egentligen en stockholmare? Är det som kisarna i gamla svenska pilsnerfilmer, som bratsen på Stureplan eller som förortskidsen? Programledare: Fredrik Lindström. Även 4/9, 6/9.
23.00 Sportnytt [23555]
23.15 Regionala nyheter [6210913]
23.25 Rapport [1969772]
23.30 Little Britain USA [13178]
23.55 Världen (R) [322284]
 Även 4/9.
0.50 Kort om Indien (R) [98808376]
 Även 4/9.
0.55–1.55 Sverige! (R) [4096918]

7.30 Montel Williams show [3851569]
8.25 Just shoot me (R) [9834623]
8.55 Alla älskar Raymond [8202371]
9.25–9.50 How I met your mother [8810807]
10.40 Rachael Ray [4145449]
11.30 Våra bästa år (R) [1910284]
12.25 Top model 3 [8526623]
13.20 How I met your mother [4139401]
13.45 Alla älskar Raymond [463517]
14.15 Oprah Winfrey show [751333]
15.10 Extreme home makeover [9789807]
16.05 The Tyra Banks show [4172420]
17.00 Top model 4 [933265]
18.00 Project runway [937081]
 Amerikansk realityserie från 2005. Del 6 av 13. Det är dags att designa kläder åt en konstakningsstjärna.
19.00 Bones (R) [671307]
 Amerikansk dramaserie från 2007. Del 8 av 25. Liket av en ärkebiskop hittas av några byggarbetare.
20.00 2 1/2 män [985468]
 Amerikansk komediserie från 2006. Del 22 av 24. Jake har tur när Charlie tar med honom till racerbanan.
20.30 2 1/2 män [984739]
 Amerikansk komediserie från 2006. Del 23 av 24. Charlie blir riktigt överraskad när en hantverkare hinner stöta på Chloe innan honom. Men Alan tycker inte att det är särskilt synd om honom.
21.00 Navy CIS [661401]
 Amerikansk dramaserie från 2008. Del 18 av 25. Vance lånar NCIS-teamet för att utreda en boxares död. Gibbs gräver i Vances förflutna.
22.00 The mentalist [690913]
 Amerikansk kriminaldramaserie från 2008.
23.00 Hell's kitchen [681265]
0.00 Navy CIS [212005]
0.55 2 1/2 män [2781024]
1.20 2 1/2 män [3962550]
1.50 Spin City [2838685]
2.15 Law and order [3495666]
3.05 Drew Carey [8383314]
3.25 Död om fem dagar [66241531]
5.00–6.00 Huff (R) [4675208]

6.20 Äktenskapsakuten [7005468]
6.50 Nyhetsmorgon [85079807]
11.00 Doctors [5323333]
11.55 Tillbaka till Aidensfield [3990555]
12.55 Hem till gården [984449]
13.25 Hem till gården [998642]
13.55 Nyhetskanalen [2680284]
14.00 Trav: Dagens rätt [918062]
 Direkt.
14.25 Förlossningskliniken [7594913]
15.30 Nyhetskanalen [386449]
15.35 Små i stora världen [1611130]
16.05 Bonde söker fru (R) [2580517]
16.55 That '70s show (R) [6393791]
17.25 That '70s show (R) [928492]
17.55 Reprisstart: Rent hus (R) [8496739]
18.55 I nöd och skuld [6225739]
19.20 Keno [923604]
19.30 Lokala nyheter [313807]
19.35 Lokalt väder [3087197]
19.40 Ekonominyheterna [5839468]
19.50 Vädret [5828352]
20.00 Nyheterna [976710]
20.30 Grilla! (R) [975081]
 Svensk matlagingsserie från 2008. Del 6 av 8. Christian Hellberg befinner sig på Väst-kusten.
21.00 Rhapsody in rock [692371]
22.00 Ghost whisperer [698555]
 Amerikansk dramaserie från 2007. Del 7 av 18. Melinda och Jim misstänker att ett medium ljuger för en familj, vars dotter har blivit kidnappad, för att kunna tjäna pengar på dem.
23.00 Nyheterna [479062]
23.25 Sporten [8387975]
23.35 Vädret [9869410]
23.38 Lokalt väder [309869410]
23.40 Säsongsavslutning: Spårlöst (R) [4945284]
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [8254840]
1.35 Anna Pihl (R) [8246647]
2.30 Arkiv X (R) [4742550]
3.15 Advokaterna (R) [4112579]
4.00 Säsongsavslutning: Experimental [2320208]
4.25 Hey Paula [1259493]
4.50 Survivor [8910647]
5.35–6.20 In justice [8768956]

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
14.00 Mat med Tina
 Tina lagar tuppbröst med risotto och en sallad på svamp och rucola. Hon bjuder också på en välkänd dessert – crème brûlée. Tomas besöker vandringsutställningen Ätbart som turnerade i Sverige.
14.30 Ett med mobilen
 Årskurserna 4–6, ämnesområde: människan och teknologi. GPS – hitta älgen!
14.40 En dag med...
 Felicia är 10 år, och tillsammans med kompisen Lollo pratar de om killar och pinsamheter. Felicia har Tourettes syndrom, vilket gör att hon blinkar, och det kan ibland missuppfattas.
14.50–14.55 Hamburgare
 Kortfilm.
16.55 Från diskare till hotell-kung
 Berättelsen om Enan Galalys äventyrliga liv.
17.25 Gröna rum
 Vi bekantar oss med rosor odlade i Sverige, som i skickliga händer binds till stiliga buketter. Danmarks blomsterkung Tage Andersen visar upp sina ståtliga kamelior.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben
18.30 Dok: 99 år och evigt ung
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 I jaguarearnas rike med Nigel Marven
20.46 Danmarks vilda djur
 Naturfotografen Jan Tandrup fokuserar kameran på Danmarks ståtligaste vilda djur. Idag letar han efter en stiltigt svävande havsörn.
21.00 Sportmagasinet
21.30 Pinsamt
21.54 5 minuter
22.00 TV-nytt
22.10 Höök
23.10 Oddsat
23.25–23.46 Filmfestivalen
 Amerikansk komediserie. Del 1 av 6. Rufus Marquez är en ung regissör som debuterar på Mountain United Film Festival.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Tittarnas favoriter i repris från sommar-tv och höstförberedelser.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson.
6.50 Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. **10.00–15.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** På vift. Sänds i repris på lördag kl 15:00. Programledare Kjell Brändström. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.00** Frågestunden. Åländska politiker frågas ut om sina ansvars- och intresseområden. Sänds i repris på lördag kl. 12:00. **16.15–16.15** Åland idag. Med Emelie Svedjer. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland idag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 18:03. **20.03** Åland idag. Repris från 17:10. **20.40** Låshörnan. I kamp med havet. Repris. **20.55–21.00** Beträktelse. Repris.

"Go'kväll" startar

Efter sommaruppehållet är "Go'kväll" tillbaka för en ny säsong. I det första programmet, som leds av Beppe Starbrink, får bland annat två gäster lära sig att dansa rumba. **SVT1 19.15**

Se det med egna ögon

www.24.ax

5.55 Förlusten [9453604]
6.25 Ettans morgon-tv [84506333]
9.30 Emilies dotter [4840739]
10.15–10.40 Lin [2136246]
10.45–10.53 Nationallandskap: Karlö [8584081] Karlö uppstod i tiderna som en följd av landstigning och ön fick sin första fasta bosättning för 900 år sedan.
11.00 Tv-nyheter [16994]
11.05 YLE News [4643333]
11.10 Läkarcentralen på Clarence Street [3249555]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [20975]
13.00 Tv-nyheter [24994]
13.05 Vilken tid är det i Viborg? [2418997]
14.30 Javisst, herr minister (R) [8449]
15.00 Tv-nyheter [90352]
15.05–15.55 Doktor Finlay [4534371]
16.00 MOT: Mer pengar till de rika i-Finland [3994]
16.30 Skolans sorg [7555]
17.00 Tv-nyheter [11807]
17.08 Läkarcentralen på Clarence Street [300674159]
18.00 Tv-nyheter och väder [9772]

18.30 En sann historia: Sista sommaren (R) [7791]
 Arbetet är Mirja och Seppo Nisulas sätt att leva. När de odlar jordgubbar på sin gård för sista sommaren står de inför en förändring.
19.00 Yles Nyheter 50 år [25468]
 YLEs egen nyhetsverksamhet började år 1959. Direkt.
20.30 Tv-nyheter och väder [60975]
20.55 Sporttrutan [9830913]
21.00 Tess av d'Urberville [53468]
 Del 1 av 4. En färsk tolkning av Thomas Hardys roman.
21.55 Fem dagar [4521265]
 Del 2 av 5. Medierna kastar sig över Leannes försvinnande, och många vill ha publicitet till vilket pris som helst.
22.55 Tv-nyheter [1098492]
23.00 Prisma: Den nakna människan [84913] Bara människan kan vara naken. Hur miste människan sin behåring och varför är nakenhet pinsamt?
23.50 Nyhetsfönster [57184178]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [6488531]

6.00 Tellus-frågesport [7592994]
6.50–9.00 Lilla tvåan [22050772]
6.53 Göran Frisk [307415492]
7.04 Greta Gris [400061994]
7.10 Herr Höbacka [8541975]
7.16 Satu och Matti [127920888]
7.20 Lilla prinsessan [6960307]
7.32 Zip-zap-mu [209037159]
7.40 Lata Lucy [9337536]
7.45 Neppajmy-klubben [9994062]
7.53 Lille Sten [305917807]
8.18 Animalia [302921994]
8.42 Late Lamm [204022178]
8.53 På gräsrots-nivå [301236159]
9.00 Oddsat [39371]
9.15–10.35 Regionala nyheter [5951081]
10.35 McLeods döttrar [3644791]
11.20 Smakresa: Kylie Kwong i Kina [1040062]
11.45 Varför erkände dom? [9754081]
12.45 Hem åt hunden [122826]
13.15 Pikku-Matti i vida världen [7755536] Finskt drama från 1947.
14.40 Uteliv: På jakt efter fossil [422449]
15.10 Hemmakockars recept [8076772]
15.20 Australiens bästa kör [3019739]

16.10 Lilla huset på prärien [8176246]
17.00 Will & Dewitt [32265]
17.23 Lilla tvåan [300123081]
18.00 Emily [12246]
 Tung börda.
18.50 Tv-nyheter [1982710]
19.00 Regionala nyheter [16642]
19.10 Sporttrutan [6786130]
19.15 Tvåans höstväder [6716371]
19.20 Akuten [5939536]
20.00 Elenas öde [72081]
20.53 Finland express: på begäran av publiken [303368933]
21.02 Aktuella Tvåan [200099772]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7802642]
22.05 Tre musketörer [1220604]
 Djävulsaktiga Mylady de Winter har snärjt Athos i kärlekens garn och försöker därtill bringa d'Artagnan om livet.
23.35 Comedy Inc. [5359028]
23.55 Dolt ord [3455062]
1.00 Tellus-frågesport [1745647]
2.00 Frågespel [5981753]
3.00 Dolt ord [5992869]
4.00 Sudoku [5978289]
5.00–6.00 Frågespel [5972005]

6.05 Studio55 [6091246]
6.25 God morgon Finland [57517159]
9.10 Studio55 [4379994]
9.35 Vad ska vi äta idag? [7106401]
9.40–10.25 Känslor och dofter [6092623]
10.35 Emmerdale [4800449]
 En serie om livet i byn Emmerdale.
11.00 Emmerdale [624265]
11.25–12.25 Köpkanalen [8114913]
12.55 De vackra och de djärva [164468]
13.20 De vackra och de djärva [5757352]
13.45 Vad ska vi äta idag? [5606517]
13.50 Godmorgon Finlands bästa bitar [568710]
14.15 Alf [190159]
14.45 Läkarna [4358739]
15.40–16.30 Rackarungar [5974915]
16.55 Nyheter [5182081]
17.00 De vackra och de djärva [550401]
 Storm Logan, faderslöst upp-vuxen och hetlevrad. Amerikansk underhållningsserie från modevärlden i Los Angeles.

17.25 Vad ska vi äta idag? [5170246]
17.30–17.55 De vackra och de djärva [573352]
18.00 Emmerdale [507739]
18.30 Emmerdale [575130]
19.00 Sjuaus nyheter [471474]
19.20 Dagens väder [215197]
19.30 Dolda liv [252642]
 Blondin mot blondin.
20.00 Familjeband [326826]
 Amerikansk dramaserie. En gammal gåta. Om familjen Walkers liv i Kalifornien.
21.00 Lipstick Jungle [942888]
 Amerikansk dramaserie. Undsättning. Om tre karriärkvinnor som balanserar mellan arbetets och privatlivets krav.
22.00 Tians nyheter [400807]
22.15 Dagens väder [5064536]
22.20 Resultattrutan [1008913]
22.30 C.S.I. New York [956081]
 Amerikansk polisserie. Hör du mig?
23.30 Förhandlarna [952265]
 Amerikansk serie. Avslöjanden. Om FBI:s gisslanförhandlare.
0.30–1.40 L-ordet [6799444]
 Amerikansk dramaserie om ett lesbiskt kompispång i Los Angeles. Kärlekssången.

”Föreslår också att man skulle ha lektion och inte rast direkt efter maten så kanske barnen kunde äta lugnare och mer.

MESS FRÅN ”2 FÖRÄLDRAR.”

debatt

Krafttag i kampen mot mördarsniglarna

■**Med** belåtenhet har jag nu kunnat läsa i tidningen att även politiker har fått vilja att ingripa i problemet med mördarsniglarna. Bra, mycket bra.

Någon måste göra något och det ganska fort med, ty dessa sniglar tycks minst sagt föröka sig likt processen vid en okontrollerad kärnreaktion, och gör vi ingenting så får vi börja räkna med att sniglarna kommer att bli en landsplåga.

Mitt vanliga uttryck är att man skall släcka elden där den brinner och inte spruta vatten på röken, men nu måste jag nog tillägga ett visdomens ord till: Låt inte elden bli för stor ty då kanske den inte kan bemästras.

I **Nya** Åland fredagen den 10 juli 2009 fanns ett helsidesreportage om hur man på biologisk väg utrotar sniglarna. Ja, det var nog bra, men mina tankar girade lätt till följande steg: kunde de biologiska maskarna sprida sig till andra djur?

Av mina erfarenheter för några år sedan, då det inte ännu var så populärt med mördarsniglar, fick jag erfara att en igelkotte ansåg de småa vanliga sniglarna vara en delikatess. Igelkotten hade till och med gjort gångar igenom och mellan raderna av kvarlämnad bladsallad i vårt trädgårdsland och vi kunde i skymningen beskåda hur ivrigt igelkotten plockade åt sig de äckliga små krypen från plantorna.

Hur männe igelkottens mat-smältningssystem skulle kunna reda upp snigelgiftet ”Slug killar”? Är vi på väg att döda även nyttodjur i kampen mot mördarsniglarna?

Har vi nog med all säkerhet tänkt efter?

Tänk er att igelkotten lyckades överleva den stora naturkatastrofen för 75 miljoner år sedan, när de stora dinosaurierna dog ut.

Nu för tiden utsätts igelkotten för bildöden och stackarn kanske även ovetande blir matförgiftad.

Vad säger experterna om giftmetoden?

Giftet DDT var ju superbra och belönades med Nobelpris i tiden, men i dag får det inte ens

användas alls. Mina råd till de politiker som önskar sätta sig in i snigelproblemet.

I krig heter det att man mobiliserar sina styrkor, alltså Er uppgift är att mobilisera varje tomt/landägare att plocka rent, så fort en mördarsnigel uppenbarar sig.

Man gör lämpligast en runda morgon och kväll och området hålls garanterat rent. Om vi inte agerar utan låter problemet sprida sig till landsorten obehindrat, där arealerna är stora, blir problemen även stora.

Hinner mördarsniglarna inte föröka sig så bromsas stammen och spridningen. En annan krigföring är att utbetala en liten pant för varje insamlad

mördarsnigel. Kundkretsen skulle då säkert finnas bland den yngre generationen, där ett ekonomiskt tillskott i kassan skulle vara välkommet.

Kunde kanske Mise vara mottagare av mördarsniglarna och sedan låta dom bli kremerade i vårmeanläggningarna på Fabrikgatan?

Annars är mitt bästa råd hur man gör sig av med mördarsniglarna: Samla in dom i en papperspåse som sedan lätt kan brännas upp om man har en öppen spis eller annan eldstad som är lämplig som krematorium för dessa äckliga odjur.

Medborgaren

Borgå stift behöver ett förnyat tänkande

■**Det är** märkligt hur vårt sätt att tänka - hur vårt språk och våra berättelser - skapar vår värld.

Och då tänker jag: vems berättelser ställer snusfrågan högre än männens våld i hem-

men, vems berättelser prioriterar tunnelprojekt högre än problemet med att kvinnorna flyr skärgården, vems berättelser arbetar så intensivt på en datorisering skolorna medan det sociala umgänget barnen emellan tillåts bli allt råare.

Och vems berättelser skapar den kyrka vars huvudsakliga budskap om en ny framtid och ett nytt hopp förvandlas till rädsla, snålhet och kontroll.

Jag menar att svaret är: mannens berättelser berättade av både män och kvinnor.

Vi behöver ett nytt tänkande.

Vi behöver kvinnlig kunskap som förmår berätta oss på ett annat sätt. En kvinnlig kunskap som vet vad enbart poesi, musik, dans och konst har gjort och kan göra med det kristna budskapet, det vill säga skapa liv och trots i den kristna upprorsberättelsen om en framtid och ett hopp.

Därför.

Rösta på framtidens kyrka. Rösta på Juanita till biskop,

Kent Danielsson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Hur kan DO bo i Sverige men ha tjänst på Åland? **040.**

■ ■ Säg på lördag fm en påkörd katt vid vägkanten en bit förbi Knutsboda, mot Lemlandshället på vänster sida. Kan tänka mig att den är saknad av någon. **040.**

■ ■ Ett varmt tack till Sofie Asplund och Kaj-Gustav Sandholm för sång och musik som gick rakt till hjärtat i söndagens högmässa! **0457.**

■ ■ På Svibyvägen, nära postlådan, står en vinröd cykel – Red eagel! Någon som saknar den? **0457.**

■ ■ Det är nog inte bara i Finström som det är bekymmersamt med skolskjutsarna, i Föglö har har anbud lämnats på ett sådant sätt att det finns skäl att tro att det kan vara fråga om en kartellbildning. **0457.**

■ ■ Förr i tiden skulle man skvallra för mamma om någon var dum i sandlådan! Nu för tiden är det Bryssel som gäller! **050.**

■ ■ Tack Viking Line för en jättetrevlig 50-års fest! **040.**

■ ■ Hur kan en privat fest, i Mariepark på lördagen, tillåtas vråla ut oljud till kl tolv på natten? Gästande turister var helt chockade och

skulle aldrig komma mer. **Bestulen på nattsömn**en och **dessutom på cykeln som stod inne på gården i västra hamnen :-x**

■ ■ Hej. Jag söker privat pianolärare en gång varannan vecka. (behöver lära mig helt från grunden.) **0457 343 0845.**

■ ■ I fredags var det skolfred. På vilket sätt deltog yrkesskolan i den? Blev eleverna informerade? Vad gör man konkret för skolfred på timmar och raster? Kanske något för skolans ledning att svara på i massmedia? **Undrande.**

■ ■ Franzan, liten svart honkatt med vit fläck mellan bakbenen samt lite vitt på halsen & grönt halsband, försvann fredag 28.8 från Klintv.16. **Ring 040 589 1115.**

■ ■ Kan någon berätta vem som installerar dom billigaste luftvärmepumparna och med gott resultat? **040.**

■ ■ Byte av klockbatteri i M-hamn 7 euro i Vasa 3,50. Frakten? **0457.**

■ ■ Camilla Nikula, du har helt rätt, läxorna tar betydligt mer än de ger! Hoppas lärarna tar till sig det här. **En mamma.**

■ ■ Tusen tack till Bo Sand och hans kumpaner för sparförslagen.

Det är vi som jobbar man skall fråga. Vi ser bäst vad som finns att spara på. **En tidvis pendlare.**

■ ■ Vi håller med föräldern Camilla och undrar om inte systemet med läxor är en föräldrad pedagogik. Föreslår också att man skulle ha lektion och inte rast direkt efter maten så kanske barnen kunde äta lugnare och mer. **Hälsar 2 föräldrar.**

■ ■ Camilla Nikula du har så rätt. Alla dessa skoltrötta barn! Tänk att få uppleva glädje i lärandet. Att få ta in ny kunskap genom många sinnen. Nu för tiden äter 12-åringar depressionsmediciner och vid 30 har människor utmattningsdiagnos. Vart försvann glädjen över kunskapandet?! **040.**

■ ■ Körde över en ung helsvart katt i Haraldsby i fredags em. Lade den i dikesrenen vid gamla Slakterivägen före v.Viks korsning. Hann ej reagera, den dog direkt. **0457.**

■ ■ Nord kör ego. **0457.**

■ ■ Har någon sett Flisan? En ung honkatt som är vit med svarta och gula fläckar, försvann från Saltvik Nääs torsdag 20.8. Jägare, kolla gärna fällor etc. **Tommy S.**

■ ■ Vi har tänt i butikerna för att göra det svårare för inbrottstjuvar. Risker att du åker fast är större om du syns. **0457.**

■ ■ Har man lite att göra en helg eller en kväll då det är fint väder så har jag ett tips gå in på www.

geocaching.com och registrera er som medlemmar. Det är skattjakt utomhus där man söker skatter med hjälp av kordinationer och en gps. Man kan även gömma egna skatter på nya ställen om man vill. Läs mera om detta tex på wikipedia. **044.**

■ ■ Någon som saknar en svart- och vit långhårig katthona? Mycket kelig och tillgiven, ser ut att ha blivit rakad i pälsen tidigare. Håller till i ett av stallarna på Ålandstravet. **Ring 04573421935.**

■ ■ Varje gång man passerar kk-huset så känns ett sug i plånboken! **Orolig skattebetalare.**

Säg din mening om framtidens barnomsorg!

Ett lagförslag om barnomsorg på Åland är nu på remiss till kommunerna och till andra berörda organisationer.

Nu vill landskapregeringen ge andra intresserade medborgare möjlighet att ställa frågor och säga sin mening om förslaget.

•Lagförslaget finns att läsa på www.regeringen.ax (Avdelningarna, lagberedningen, remissdokument)

•Dina synpunkter kan Du framföra på www.regeringen.ax (Fråga Direkt)

•Det går också bra att ringa till ansvarig ledamot Katrin Sjögren eller till socialinspektör Ulla Rindler-Wrede på telefon 25 000

■ ■ Dagens ris till er som bröt loss registerskytten ÅLH 130 på vår arbetsbil som stod parkerad vid Godby center. Lämna gärna tillbaka den vid dörren till Godby rdg inom en vecka. **Ris kan vändas till ros.**

■ ■ Tack Conny Henrix. Vilken underbar dansmusik ni spelar. Riktiga "tryckare". Det är sånt vi vill dansa till. **Kram.**

■ ■ Finns för många trångsynta markägare, men hur är det med allemansrätten, det finns skyltar att sätta upp, obehöriga äga ej tillträde! Har inget gott att säga om sådana som dig. Se till var du själv tar dig fram nästa gång. Gäller polisanmälan då också, nu var det många markägare som tog åt sig, finns tamme f-n alltid en sådan typ i varje kommun. **0457.**

■ ■ Asså jag vill typ kompisfota dej som e singel Asså Egg. **040.**

■ ■ Bra skrivet i ledaren i Ålandstidningen på måndag Benita Mattsson-Eklund. Jämlikheten i vårt

■ ■ Svar angående pojkvän. Vi kan väl dela på henne. Hon kanske tycker du är för tråkig. Hon behöver lite spänning i livet. **0457.**

■ ■ Är du blonda vackra unga tjejer som jobbar på st1 singel? Du har väldigt kort ljust hår och vad heter du? **0457.**

■ ■ Fegt att kritisera namngivna privatpersoner i anonyma mess. Borde inte sådana mess censureras? **040.**

■ ■ Ford-nyckel upphittad vid Nabben ring **0457 343 1270.**

■ ■ Utan italienaren i köket på eat skulle stället kamma 0. Han är otroligt duktig:) **040.**

■ ■ Vilken nyhet! Har beställt varor från Verkkokauppa på det viset flera år! Typ dvd-skivor osv.. => **0457.**

–Verkkokauppas moms fria försäljning via Åland, som artikeln handlade om, inleddes för bara några dagar sedan. **Red.**

■ ■ Är det någon som har hittat min sons silverhalsband, det är värdefullt för honom. Hittelön! **04573587871.**

■ ■ Tack till Tekniska verken, nu är jag chockad, men mycket bra att det kom en galt vid hundgården så inte bilar kan köra ända fram. **Mvh nöjd hundägare.**

■ ■ Till er som har vimplar uppe i flaggstängen. Ni fifflar myglar och stjälar. Sen ska ni försöka dölja det genom att ha vimpel i flaggstängen. Bara för att skylla bort allting. **Ärlighet varar längst.**

NYANS ROS

...till **Christel** och **Margareta** för allt arbete i det vackra kapellet i ÅHS. **Besökare.**

...till min bror **Kenneth Nylund** för att han var så snäll och lånade ut sin bil till oss i söndags. Ett stort tack brorsan från **syster med familj.**

...till **Kalle B** för att jag och min hund fick sitta i hans bil hela vägen till Kökar torsdagen den 27.8! Tack! **B&N.**

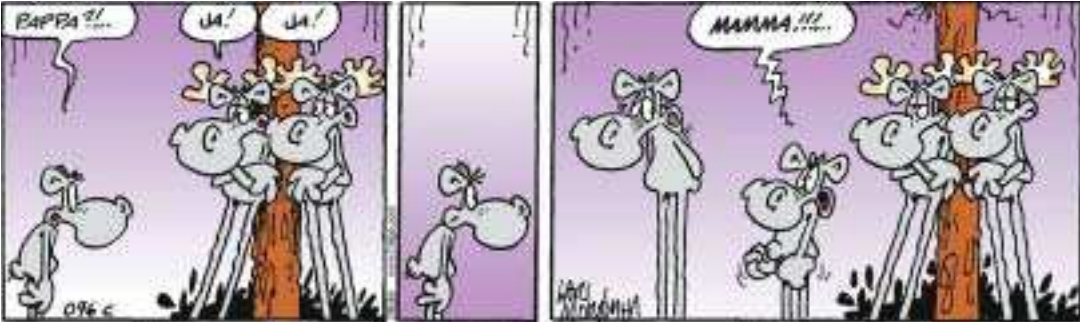
...till Viking Lines **festkommitté** för den suveränt lyckade och trevliga 50-års festen i lördags. **Tjejerna** på Personal.

...till **Kristian Autio**. För att du körde hem oss från sommarbetet. Rosar gör **Lola** och **Speedy**.

.....till **Trobergshemmets personal** som tog ut de boende på en uppskattad utfärd till Kobba klintar. **Anhöriga** rosar.

...till grannen **Seppo Hansdahl** i Eckerö som räddade min dag i fredags då han i "nödens stund" lånade ut sitt elaggregat så att isoleringsjobbet på stugan kunde genomföras. Många rosor från **Janne.**

HÄLGE

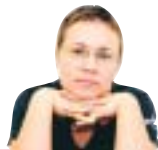

ZITS

”Att ignorera det egna närområdet uttrycker ett slags inskränkthet som bidrar till fördumning.
PETER WOŁODARSKI I DAGENS NYHETER.

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Försmedligt Nina Smeds

Du har rätt, Anta!

Ålands framtids Anders Eriksson slog huvudet på spiken när han sade att ålänningar är för fega för att våga tro på egen beskattning. Åtminstone gäller det mig. Jag har ingen tilltro till att Åland ska klara sig själv ekonomiskt. Jag ser ju hur det har gått med många andra satsningar.
Se på Eckeröhallen! Stor och ståtlig står den där och kostar pengar. Pengar som skulle behövas bättre till annat om Åland hade egen beskattning. Eller våra två stora simhallar, Mariebad och Ålands idrottscenter. De behövs, men de går med förlust.
Och det senaste storslagna projektet Alandica. Det byggdes med mycket pengar. Sedan blev det för dyrt så man fick avsluta med att bygga en terrass i impregnerat virke, som vilken medelålännings bakgård som helst. Den storslagna invigningen firades med tråkiga snitter (enligt hörsägen, jag var inte bjuden) och inte alls en meny värdig ett stort kulturhus.
Jag antar att pengarna inte räckte till hela vägen. Att det inte finns ett vettigt kök i Alandica känns lite halvdant. Och ingen tänker på att konferensgäster behöver sova någonstans när de besöker Åland. Vi har ju inte sängplatser åt alla! Tur att det finns många stora öppna ytor i Alandica, nu behöver man bara köpa sovsäckar och liggunderlag att dela ut till sina gäster.
Så, Anta, du har helt rätt. Åtminstone denna ålänning hyser ingen tilltro till Åland. Vi behöver någon som lite bromsar när det blir för storslaget.

Jag tycker en tunnel till Föglö är en utmärkt idé, men skulle aldrig våga åka igenom den. Tänk om det visar sig att man glömt något under planeringens gång? Om någon minister råkade tappa ett papper i blåsten utanför lagtinget och det var just den sidan som det stod något avgörande på?
Man försöker lugna mig med att det troligen blir någon utanför Åland som bygger tunneln ifall den blir av, men helt säker kan man ju inte vara. Åland beskylls ju allt som oftast för sin svågerpolitik.

Och jag kan erkänna att jag inte litat på vårt fosterland heller. Se bara på spjutkastarna! Tur att Finlands ekonomi inte är beroende av dem. Man kan aldrig lita på att en finländare vinner, oberoende om han/hon är rankad som överlägsen etta i sin gren så snubblar de alltid på sin egen svaga tro på sig själv.
Skulle beslutet vilat på mig att bli självständig 1917 skulle jag ha tvekat. Fast då visste de inte om framtidens förödmjukelser på idrottsarenorna.

Uppvaktad. Camilla Gunell lyckades inte få centerpartisterna att ilska till, trots att hon tydligt anvisade dem en stunds vila i opposition.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Underhållande politik med Palaver i parken

Det var inte den mekaniska tjuren eller hoppslottet som drog publiken till Badhusparken i fredags, utan politiken.
Det låter kanske udda, men låter sig förklaras av det faktum att publiken till 99 % bestod av partimedlemmar och politiker.

Tidpunkten, en fredag kväll, var att utmana ödet aningen för mycket, men formen, med korta inlägg och sedan diskussion gav utdelning i något som är ovanligt på Åland, riktiga, levande meningsutbyten.
Lyckas man så småningom med att locka en bredare publik så blir det nog användning för tjuren också.
Av det som sades och det som inte sades kan man konstatera följande, om man nu tar sig friheten att recensera utförande snarare än innehåll:
De två klarast lysande stjärnorna under kvällen var socialdemokraternas **Camilla Gunell** och centerns **Harry Jansson**.
Gunell, som senare i höst kommer att väljas till ny partiledare för sossarna, är en av Ålands bästa talare, och lyckades dessutom med konststycket att både ha brett i repliken och få publiken att skratta. Eller vad sägs om att spänna ögonen i **Roger Nordlund** och konstatera att det nu är dags för ”gamla, gamla centern” att vila i opposition, medan sagde Nordlund bara skrattar.
Harry Jansson är Harry Jansson. Han har kvar sin effektiva demagogiska stil från tidningstiden, för ogenerat fram sina åsikter som faktabaserade sanningar, struntar i att centerpartiet till fullo inte är med på hans tåg, och skapar debatt som ingen annan. Budskapet – ja, det var

att det beskattningsbehörighet blir det först när alla är eniga om det, och före det kan man inte diskutera innehållsfrågorna. Typ.
Visst säger det något om partiet att **Veronica Thörnroos** väljer att offentligt stå tillbaka för partiets nye chefsideolog, och att de såta vännerna Nordlund och Jansson sitter nästan i famnen på varann och viskar under stora delar av kvällen.
Anders Eriksson för Ålands framtid har i sin ensamhet svårt att komma vidare. Det tal han levererade, om självtillit och feighet, har man hört förut, och uppmaningarna till större risktagning följdes inte upp av konkreta exempel, annat än den sedvanliga övertygelsen att de åländska politikerna skulle växa till sig och mogna om de blott hade mer självständigt ansvar.
Lite segt, helt enkelt.

Katrin Sjögren talade för liberalerna, och hade den synnerligen otacksamma uppgiften att ensam under kvällen stå upp för landskapsregeringen. Hon valde att tala länge och sakligt om miljöfrågor, och avslutade med tillkännagivandet att framtidens företagsamhet är grön och att hon vill bli nästa näringsminister.
Det var kul. Som talare borde Sjögren satsa mindre på att säga allt rätt och mer på publikkontakt.

Lennart Isaksson presenterade Frisinnad samverkans nya tankar om kommunstrukturen. Där fanns säkert både matnyttigt och nytänkande, men tillfället var illa valt för teorier, pappren flög omkring och det hela slutade i viss förvirring om vart Isaksson egentligen ville komma.
Presentera gärna alltihopa i ett annat forum, så kanske diskussion kan komma igång.

Gun-Mari Lindholm avslutade kvällen med bekanta tongångar kring barnomsorgspong och företagande, ledigt och sakligt, men inte nytt. Att vara den sista ut efter en lång kväll var kanske inte heller den tacksammaste uppgiften, och Lindholm skapade mindre diskussion än tidigare talare.
Dock får man säga att hon ur skuggan av **Danne Sundman** utvecklats till en politiker som kan föra resonemang och diskutera frågor på ett kunnigt och sakligt sätt, en partiordförande som utstrålar trygghet med rollen.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 18.15/19.30 06.10/07.10	→	M:HAMN 23.45 02.50 L 13.35
-------------------------------------	---	--	---	-------------------------------------

L = Långnäs

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00

TALLINKCheck-in senast 30 min
före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn			
17.45	—	00.50	→ 01.00 — 10.00
10.00	—	05.00	← 04.50 — 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009

ROSELLA måndag-torsdag		fredag-lördag		söndag	
M:hamn	Kapellskär	M:hamn	Kapellskär	M:hamn	Kapellskär
08.00	→ 09.15	07.30	→ 08.30	12.00	→ 13.15
16.00	→ 17.30	12.45	→ 14.00	18.30	→ 19.30
15.30	→ 12.00	18.30	→ 19.30	17.30	→ 14.00
22.00	→ 19.00	12.00	→ 09.00	23.00	→ 20.00
		18.00	→ 15.00		
		23.00	→ 20.00		

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen		Åland-Finland dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35 Åbo
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50 Åbo
09.55 M	→ 15.30	23.45 ¹⁾ M	→ 10.00 Hel
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	→ 08.45 Åbo
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00 Åbo
23.35 M	→ 16.45	04.25 M	→ 17.30 ¹⁾ Hel
07.45 M	→ 18.00		
03.20 L	→ 20.10		

1) Mariella ur trafik 6.9 kl. 09.55. Åter i trafik 18.9 kl. 17.30. Gabriella trafikerar ruten varannan dag.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Turlista 31/8 2009-10/1 2010 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Nytt biljettsystem!
Förhandsboka bilplats för snabb incheckning.

Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28.300, växel 28.000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar	M:hamn	Sthlm
	10:00	→ 15:45
	Sthlm	M:hamn
Sönd-Onsd	18:00	→ 02:00
Torsd-Lörd	18:00	→ 03:30

Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

TISDAG 1 SEPTEMBER 2009

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Jag har skrivit inbjudningar till festen"

Dagens ålänning **Andi Österlund** kallar sig egentligen inte för ålänning.

Men hon har tidigare bott tio år på Åland, hennes son har nyligen flyttat tillbaka hit och där till är Andi stolt ägare av ett litet hus på Geta Stora Gränsskär, så hon passar nog bra under rubriken Dagens ålänning ändå.

–Jag räknade just efter att jag har tillbringat 23 av mina somrar på Åland, säger Andi.

Var ligger Stora Gränsskär?

–Det är en ö precis invid gränsen till Hammarland. Det är en unik plats, väldigt enkla förhållanden. Min stuga är från 1800-talet och flyttad från Ödkarby. Vissa tyckte nog att jag var lite tokig som fraktade ut hela huset till ön med hjälp av en pråm.

Du har en finlandssvensk dialekt, varifrån är du hemma?

–Jag är född i finskaste Finland, i Mänttä. Men min mamma var svensk och min pappa finlands-svensk. När vi skulle börja sko-

Fast punkt i Geta. Andi Österlund bodde tidigare på Åland, men är numera ständigt återkommande sommarålänning.

lan tyckte vår föräldrar att det var viktigt med det svenska språket, så då flyttade vi till Fiskars.

Och var bor du i dag?

–Nu bor jag i Solna i Sverige, men Åland är fortsättningsvis väldigt viktigt för mig.

Vad är det som gör att du återkommer?

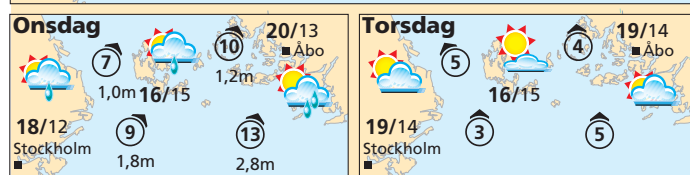
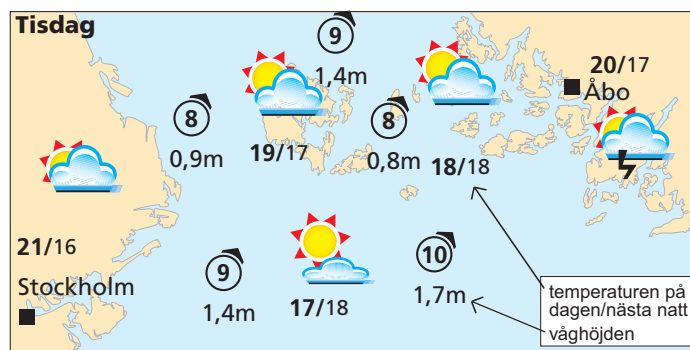
–Det är alla mina goda vänner. Och nu har ju som sagt min son flyttat hit och jag har god kontakt med min åländska exman.

–Jag har precis i dag suttit på stadsbiblioteket och tänkt på mina åländska vänner och skrivit inbjudningskort till dem alla. Jag ska fira en försenad 50-års fest i november. Egentligen hade jag tänkt fira på Åland, men nu blir det i Solna istället.

Och vem får din hälsning?

–Jag hälsar till min son **William**.

Text och foto: ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	17	☀
Åbo	16	☀
Helsingfors	18	☀
Stockholm	18	☀

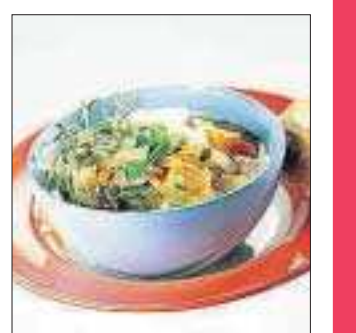
	temp.	vind	m/s
Nyhamn	16	SV	11
Märket	17	VSV	8
Kumlinge	16	SV	9

Vattenståndet i går kl 15

Föglö +10 cm	Åbo +15 cm
--------------	------------

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	6:36	20:42
Helsingfors	6:16	20:22
Stockholm	5:46	19:48

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Vardagssooppa

4 potatisar
3-4 morötter
3-4 selleristjälkar
1 stor purjolök
1,2 l grönsaksbuljong
100 g okokt spagetti
4 msk pesto

Skala och tärna potatisen. Skala och skär morötterna i tunna stavar. Ansa och strimla selleri och purjolök. Lägg alla grönsakerna i en kastrull, slå på buljongen och koka ca 8-10 minuter. Bryt sönder spagettin i små bitar, lägg i och koka tills spagettin är klar. Smaka av och klicka i peston. Servera med bröd, ev varm ostsmörgås.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

Följ sjövädret på **nyan.ax**

Sagulins SNICKERI

Snickeriarbeten utförs

Små och stora specialarbeten enligt önskemål. Begär offert

•Snickerivägen 171•
0405 537 614 el 22614
www.sagulinssnickeri.ax

ÅLANDS BILLIGASTE Jubileumssåg

Partner Formula 60 Endast **179€**

20 år **KEA-Market**

Vardagar 9-18, lördagar 9-14. Tel. 34 015, www.kea.fi

ARBETSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER

AKTUELLT JUST NU!

➤ SERVICEBYXA herr, svart 59,00

➤ ARBETSJEANS Herr fr. 29,00

➤ JEANS Dam svart & svart-grå 69,00

➤ JUMPER med application Dam, lila el. svart 16,90

➤ REFLEXVÄST 16,50

➤ REGNKLÄDER BARN Jacka 29,00

➤ Byxa fr. 16,50

➤ ULLFROTTE SOCKOR 6,50

RESTRERANDE SOMMARPLAGG 1/2 priset

TEL. 15 561 **SNICKARBYXAN** Ålandsvägen 35

Öppet vard. 9.15-17.00, lör 10.00-13.00

Har du **ont i kroppen**

T.ex. ömma muskler, spända axlar, inflammationer, svårläkta sår, m.m.

Boka tid för **LASERBEHANDLING HOMEOPATI REIKIHEALING** (Även för djur)

För information och bokning ring **Nina Blomqvist**, tel 050 3304 663

Nu vid Godby Hotell Engelsgränd 2.

STORA SOMMAR-REAN

fortsätter hela veckan.

Vi slumpar bort alla möbler **-40%** och mycket övrigt

EL SHADDAI
Norra Esplanadgatan 4, tel 19 077

Vi hjälper Dig!

J Städ & Allservice Ab

BUTIK I ÄMNÄS GAMLA HEMBAGERI
www.jstad.aland.fi

- Städning
- Fasad-/taktvätt
- Uthyrning av städmaskiner, byggverktyg, stegar, tapetseringbord m.m.
- Bygg och renovering
- Fastighetsskötsel
- Försäljning av tvättmedel, hushållspapper, wc-papper mm

Niklas, tel 0400 529 551, Jocke, tel 040 964 9097